ВИСШ СЪВЕТ НА БСП

***Съвременний показатель. Обществено-икономическо, политическо литературно обозрение"*, издаван от Димитър и Вела Благоеви - 1885 г.**

по норма на представителство определена от Съвета на Обединението.

чл.14 Националното събрание:

(1) обсъжда и приема отчета на Съвета на Обединението и приема решения по него;

(2) приема, изменя и допълва насоките за дейността и Правилата за организацията и дейността на Обединението;

(3) решава въпросите за прекратяване дейността на Обединението;

(4) избира Съвет, спазвайки принципа на регионалния баланс, и председател на Обединението.

чл. 15 Съветът на Обединението:

(1) отстоява принципите и интересите на Обединението пред ръководството на партията;

(2) координира и подпомага дейността на клубовете и съветите;

(3) утвърждава финансовите разходи;

(4) обсъжда молбите за членство в Обединението и взима съответните решения;

(5) поддържа връзки с други органи и организации;

(6) към Съвета на Обединението могат да се изграждат експертни и работни групи, които изработват становища, декларации и анализи, и подпомагат дейността на Обединението при взимането на решения по различни проблеми;

(7) избира от своя състав **Оперативно бюро**, което координира текущата работа на Обединението, обсъжда и внася в Съвета различни документи, позиции, предложения, проекти и други;

(8) заседава не по-малко от един път на три месеца.

Чл.16 Председателят на Съвета на Обединението:

(1) представлява Обединението в отношенията и връзките му с други сродни структури както в партийните среди, така и извън тях;

(2) свиква и ръководи заседанията на Съвета на Обединението;

(3) свиква и ръководи дейността на Оперативното бюро.

ГЛАВА V. ФИНАНСОВИ СРЕДСТВА

чл. 17 Обединението разполага със средства, набрани от доброволни вноски на клубовете, дарения на социалисти и симпатизанти, собствени прояви и дейности, в рамките на бюджетите на общинските (районните), областните съвети и на Висшия съвет на БСП.

Набраните средства се изразходват съгласно Правилника за финансовата и деловодната дейност и трудовите взаимоотношения в БСП.

чл. 18 Към Обединението могат да се създават фондове със специално предназначение.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

чл. 19 Дейността на Обединението се прекратява с решение на Националното събрание, ако за него са гласували 2/3 от делегатите му.

чл. 20 Въпросите, нерегламентирани от тези правила, се решават от Съвета на Обединението за периода до следващото Национално събрание.

чл. 21 Настоящите правила се прилагат неразривно с Устава на БСП и Правилника за регистрация в БСП и осъществяване дейността на федерациите.

(Утвърдени с Решение на ВС на БСП от 26 август 2006 г.)

***Съвременен показател* - Информационен бюлетин на ВС на БСП, 2006 г.**

ISSN 1312-5168

Главен редактор **Емил Бехар**
Редактор **Мая Буковска**
Отг. секретар **Игнат Тасев**
Снимки в броя **АВС на ВС на БСП БТА, БГНЕС**

Предпечатна подготовка - "ПМ ПРЕС"

Печат

Разпространява се безплатно

София 1000, ул. "Позитано" 20, ВС на БСП, тел.: 981 74 25, 980 98 33
www.bsp.bg, e-mail:bspbuletin@bsp.bg

ПОЛУЧАТЕЛ

ПК □□□□

ГР./ С. .....

ОБЛАСТ .....

Ж.К./КВ., УЛ. № .....

ЗА .....

Съвременен показател

Информационен бюлетин на ВС на БСП

ISSN 1312-5168

брой 9 август 2006 г.

ПОЛИТИКАТА НА БЪЛГАРСКАТА СОЦИАЛИСТИЧЕСКА ПАРТИЯ ПРЕЗ ИЗМИНАЛА ГОДИНА Е УСПЕШНА*

РУМЕН ОВЧАРОВ
заместник председател на Висшия съвет на БСП

Темата на днешния пленум **“Икономическата и социалната политика на Българската социалистическа партия”** или както ние сме нарекли материала - **“Една година по-късно”**, според мен е изключително важна и много актуална. Тема, която трябва да ни даде възможност да обсъждаме политика, да обсъждаме резултати от работата на Българската социалистическа партия във властта като основен коалиционен партньор в правителството на тройната коалиция. За пръв път във властта след осем години опозиция.

Важно е да говорим именно за политика. **Политиката, която водихме**, можем спокойно да характери-

В броя:

- *За икономическата и социалната политика на Българската социалистическа партия*
- *Управляващата коалиция - една година по-късно*
- *Правителството на европейската интеграция, икономическия растеж и социалната отговорност на една година*
- *Документ Правила за организацията и дейността на обединението на жените - социалистки за паритет и солидарност в Българската социалистическа партия*

Хроника

Висш съвет на Българската социалистическа партия

На ***26 август 2006 г.*** се проведе **заседание на Висшия съвет на БСП.** То премина при следния **дневен ред**:

1.**За икономическата и социалната политика на Българската социалистическа партия.** По предварително раздадения материал на Съвета на ВС на БСП по социално –икономическата политика и Изпълнителното бюро на ВС на БСП *(виж с.9-15)* направи встъпително изложение ***Румен Овчаров***- зам председател на ВС на БСП/виж с.1-8/. В дискусията участваха членове на ВС на БСП, народни представители, експерти. След заключителното изказване на председателя на ВС на БСП ***Сергей Станишев*** *(виж с.5-8)* беше прието ***решение на ВС на БСП*** *(виж с.8).*

2.**Стратегия за международната дейност на Българската социалистическа партия**. Документът беше представен от ***Кристиан Вигенин***, член на ИБ и секретар на ВС на БСП и приет от ВС на БСП. Той ще бъде публикуван в следващ брой на бюлетина.

3. **Правила за организацията и дейността на жените – социалистки за паритет и солидарност в Българската социалистическа партия.** Те бяха представени от ***Катя Николова***- член на ИБ и секретар на ВС на БСП, председател на Съвета на Обединението на жените – социалистки, и след кратка дискусия бяха утвърдени от Висшия съвет на БСП *(виж с. 31-32)*.

4.**План за работата на Висшия съвет на БСП през второто полугодие на 2006 година**. Той беше утвърден по доклад на ***Димитър Дъбов***, зам. председател и главен секретар на ВС на БСП.

зираме като **социално-либерална,** така както тя беше характеризирана в материалите на конгреса на Българската социалистическа партия от края на миналата година. Такава, каквато е и коалицията. Основните характерни черти на тази политика, основните ограничения, с които се сблъскахме при влизането си във властта както от коалиционна и идеологическа гледна точка, така и от гледна точка на реалните възможности и ограничения на икономиката, мисля, че достатъчно ясно са характеризирани в материала, който е раздаден.Обективните резултати са ясни.

Икономиката на страната се развива добре

Дали е заради нас и дали е само заради нас, е втори въпрос, но ако трябва да кажа с една дума - резултатите, които имаме в момента за тази една година от социално-икономическа гледна точка, са сигурно най-добрите резултати за последните 15 години. И това не са умозрителни констатации, това са цифри. Брутният вътрешен продукт за 2005 г. порасна с 5,5%, а за първото тримесечие на тази година беше 5,6%. Прогнозите показват, че до края на годината можем да очакваме доста голямо изпреварване на планирания ръст, т.е. един икономически растеж от около 5,8% - 5,9%. Всичко това води вече до реални възможности Българската социалистическа партия да реализира и част от своите социални приоритети.

Ако трябва да кажа с няколко думи **кое е основното**, коя е основната придобивка на тази отминала година - това е **доверието**. Доверието, което ние утвърдихме или което завоювахме в България и извън страната. За никого не е тайна, че първите няколко месеца след влизането на новото правителство във властта имаше напрежение, имаше недоверие, имаше оглеждане. Такова недоверие имаше и сред българския бизнес, такова недоверие имаше и сред нашите бизнеспартньори в чужбина, такова недоверие имаше и сред Европейската комисия, а и сред международните финансови институции. Сега можем да кажем, че доверието е възстановено.

** Материалът е подготвен по доклада, изнесен от Румен Овчаров и проведените разисквания на заседанието на Висшия съвет на БСП на 26 август 2006* г.

Правителството печели доверие и в България, и извън страната

Какво означава това доверие? Означава преди всичко **инвестиции** в България, както и работни места в България. Това доверие означава преди всичко **ръст на доходите** в страната.

Какви са реалните измерители на това доверие?

Чуждестранните инвестиции в страната за 12-те месеца на новото правителство са повече от 2 милиарда и 400 милиона евро. Такива инвестиции, директни, преки чуждестранни инвестиции, а не от приватизация, в България никога не е имало. За първите 6 месеца на т.г. те са 1 милиард и 400 милиона евро - нещо, което също никога не се е случвало. Ако трябва да кажа още 2 числа, от 26-те въобще сертифицирани проекта на инвеститори първи клас само за периода на това правителство са 21, а от началото на тази година са 16. Тоест това е доказателството за доверието, което имат чуждите инвеститори към страната.

Няма да се впускам в подробности за **доверието на международните финансови институции**. Европейската комисия е променила коренно отношението си към страната. Европейският съвет по икономическа и финансова интеграция (ЕКОФИН), Съветът на външните министри на Европейската комисия ясно и категорично подкрепи политиката, която води правителството на Българската социалистическа партия, Движението за права и свободи и Националното движение Симеон Втори, ясно и категорично поставяйки политиката, която ние водим, пред политиката, която води примерно една страна, с която обикновено се сравняваме - Румъния, и искайки от нас да продължим структурните реформи в България. Подобна е оценката на Международния валутен фонд и на Световната банка. Те ясно и категорично казват: България е страната, която най-добре реализира проектите си със Световната банка.

Някой ще каже: Ами много хубаво, но ние тези хвалби от чужбина сме ги слушали. Не са хвалби от чужбина. За първи път рейтингът и доверието в българското правителство на бизнесобщността в страната достигна 5,47% по т. нар. рейтинг ECTAT. Нещо, което досега никога не се е случвало. Доверието и позитивните нагласи на българските бизнесмени само за юли т.г. порастнаха с повече от 11%. То се вижда и от конкретните стъпки, които ние направихме в подкрепа на бизнеса

– шестте процента намаление на данъчноосигурителната тежест, подготовката, която правим сега за следващи стъпки за новата година, мерките и съвместните действия, които правим по намаляване на регулативните режими, т.нар. по-добро регулиране. Така че това са стъпки, които неминуемо създават и доверието в българския бизнес.

През последните месеци направихме важни стъпки и към възстановяване на доверието сред българските избиратели, сред тези, които гласуваха за нас. Бяха предприети реални, съществени стъпки от гледна точка на **подобряване на социалното положение на хората**. Двукратно бяха повишавани пенсиите, бяха предприети мерки за удължаване срока на майчинството, реалните заплати са повишени с повече от 10% в сравнение със същия период на миналата година. Става дума за конкретни последователни действия. Като резултат безработицата в страната е на рекордно ниско равнище от 8,9%. Нещо, което не се е случвало никога досега и нещо, което е сравнимо с далеч по-развити от нас европейски държави. Тоест, тъй както някои наши другари искат, аз с голямо удоволствие бих поел изцяло отговорността за икономическата и социалната политика, която води българското правителство. За съжаление нямам това право, защото тази политика не е моя. Тя е политика, която ние заедно с вас изработихме на конгреса през декември м.г., която ние заедно с нашите коалиционни партньори реализираме вече повече от една година. Тя е наша заслуга, на всички нас.

Между другото искам да се спра и на един друг въпрос, по който като че ли с лека ръка говорим и като че ли не се знае достатъчно добре. Прочетох в материала на новото ляво движение, че цените на електроенергията и топлоенергията били повишавани многократно и с много. Искам да попитам авторите, колко пъти са повишени цените на електроенергията, откакто правителството е на власт и с колко? Може ли някой да каже реално число, или ще четем вестници? С колко и колко пъти са повишени цените на топлоенергията? Не е ли ясно на всички, че България е страната с най-ниски цени и на електроенергия, и на топлоенергия, и на петролни продукти, и на природен газ? Това не е заслуга само на правителството, защото многократно съм казвал, цените вече не са политическа категория, те са икономическа. Но правителството направи всичко възможно от политическа гледна точка, за да имаме тези цени. Защото тези цени са добри и за бизнеса, и за населението в страната, и ще продължим да го правим.

Кои са основните проблеми, кои са начините, по които смятаме да решаваме тези основни проблеми? **Кои са мерките**, които смятаме, че трябва да бъдат предприети и в коя посока смятаме, че трябва да се работи не само тази, но и следващата година?

Преди всичко бих искал да обърна внимание на въпроса с **ниската**

производителност на труда, **недостатъчна конкурентоспособност** и **дефицита по текущата сметка**. Става дума за признаване на разходите за инвестиции - една идея, която ние сме лансирали отдавна, една идея, която е записана и в коалиционното споразумение. Става дума за разглеждане на възможността за допълнително намаляване на корпоративния данък с още 3%. За разглеждане на възможността за намаляване на данъчноосигурителната тежест с 3%. Става дума за конкретни действия, които да дадат конкретен ресурс на бизнеса, да създадат конкурентоспособната среда, условия за привличане на нови чуждестранни инвестиции в България. Заедно с това смятаме, че се нуждаем и от една сериозна, добре разработена стратегия за насърчаване на експорта, стратегия, която трябва да обхваща развитието и разработването на нови пазари. По част от тези въпроси вече работим. Основните ключови направления са: възстановяване на пазарите ни в арабските страни, възстановяване на много от пазарите в Русия, които загубихме. По този въпрос между другото беше приета специална програма на последното заседание на Българо-руската съвместна комисия.

Вторият въпрос е свързан с привличане на целенасочени **инвестиции** в определени сектори на българската икономика, които имат най-голям принос за тежкия дефицит в търговския баланс. Правим внимателен анализ на това кои са тези сектори и кои са инвеститорите, които ние целенасочено и последователно да привлечем в страната. Този анализ вече се готви и аз се надявам, че в близко бъдеще ще можем да представим и една сериозна стратегия в тази посока. Важно е и ще продължим да работим в изпълнение на решението на Министерския съвет за създаване и реализиране на механизма за т. нар. по-добро регулиране, тоест намаляване на административните, регулативните и лицензионните режими на българския бизнес. Тоест създаване на по-добри условия за бизнес в България.

Третият, изключително важен въпрос, по който очевидно имаме още много работа да вършим, е **нивото на доходите и стандартът на живота на българите.** Той продължава да бъде крайно нисък, продължава да се увеличава разрива между растежа на доходите и ръста на брутния вътрешен продукт. Това налага по социалната политика да направим всичко възможно за по-осезаемо увеличаване на доходите. Предвиждаме следните мерки:

- ежегодно увеличаване на работните заплати в бюджетната сфера с процента на растежа на брутния вътрешен продукт и инфлацията, в частния сектор - чрез колективното договаряне с отчитане на производителността на труда в конкретния сектор;
- ежегодно осъвременяване на пенсиите по т. нар. златно швейцарско правило;
- повишаване на минималния праг на необлагаемите доходи на 200 лева;
- увеличаване на минималната работна заплата до 180 лв.;необходимо е да се промени редът за определяне на минималната работна заплата;
- нова политика за облагане на доходите на физическите лица; премахване на ставката от 22%, въвеждане на нов "етаж" за облагане на доходите над осигурителния максимум с 28% ставка;
- създаване на Сребърен фонд и структурирането му за инвестиции в обекти с гарантирана от държавата доходност.

Всички тези мерки, разбира се, както и тези по икономическата политика, както вече казах, ще бъдат в съответствие с нашите коалиционни споразумения, с реалните възможности за българския бюджет. Онзи ден на заседанието на Социално-икономическия съвет на ВС на БСП, а и на заседанието на Изпълнителното бюро на ВС на БСП, когато разглеждахме материала, приехме за целесъобразно Българската социалистическа партия да открои своята социална, социалистическа визия за това какво и как трябва да се прави в България, независимо от това, че то в много от случаите може би не съвпада с визиите и разбиранията на нашите партии - коалиционни партньори. Затова има Политически съвет на коалицията, където ще обсъдим тези неща и ще решим.

Четвъртият, изключително важен въпрос е този за **инфраструктурата на страната.** Неслучайно инфраструктурата, базовата инфраструктура, е първият основен, важен приоритет по стратегическата референтна рамка на България. Без решаване на инфраструктурните проблеми на страната ние не можем да гарантираме икономическото развитие на България. За пръв път сега имаме внимателно разработена стратегия за развитие на инфраструктурата за България. Стратегия, която предвижда сроковете, приоритетите, начините на финансиране от всички възможни източници. На нас ни остава да направим тази стратегия реалност.

И *накрая,* за **политиката в предприятията - държавна собственост**. Въпреки някои положителни тенденции, все още се запазва високо нивото на корупция. Проверките, извършени от държавата в "Топлофикация" - София, и в "Консолидкомерс", и в транспортните дружества показаха ясно и целенасочено, че има още какво да се прави. Политиката, която правителството води, на изчистване на бизнесклимата в страната, на изчистване на запазените територии, на създаване на прозрачност, на ясни критерии и принципи, трябва да продължи. Не можем повече да толерираме забити колчета и територии, не можем повече да толерираме предварително спечелени конкурси и търгове, не можем повече да толерираме корупция и директно организирана престъпност в икономиката на страната! Тази политика ясно и категорично трябва да продължи. И ще продължи в две посоки.

Първата посока е за цялостна проверка на дружествата, държавна собственост - и тези, които работят нормално, и тези, които са в ликвидация. Цялостна проверка не само от гледна точка на законосъобразност на действията на ръководителите, не само като финансова дисциплина, но и от гледна точка на управленска целесъобразност на действията на тези, които управляват дружествата. И, разбира се, необходим ни е цялостен нов подход към управлението на държавните дружества: мениджърски контракти, двустепенна схема на управление, стратегически партньори, листване на акциите на големите инфраструктурни дружества на България по международните стокови борси, привличане на стратегически партньори, консолидация на част от тези дружества с оглед създаване на структури, които могат да бъдат стратегически конкуренти в регионален, а защо не и в европейски мащаб. Разбира се, всичко това означава и продължаване на преструктурирането на държавните монополи, завършване на приватизацията на част от дружествата, ускорено изграждане и въвеждане на интегрираните информационни системи на Националната агенция по приходите, осигурителната каса, МВР, митниците и т.н..

Ще дам един пример за прелом в приватизацията и много ми се ще той да бъде запомнен, защото е един от малкото примери за това какъв може да бъде резултатът, когато приватизацията се прави прозрачно, с ярки правила и критерии, с равнопоставеност на участниците. Приватизацията на "Балканкар - Средец" и на "Балканкар - 6 септември". Само преди една година "Балканкар - 6 септември" с площ от над 200 декара, в широкия център на София, беше продаден за 8 милиона лева. Една година по-късно около 100 декара, също в широкия център на София, "Балканкар-Средец", беше продаден за над 90 милиона лева, при това за 70%, а не за 95% от активите. Това е резултатът и новата схема или новата философия на приватизацията. Тогава, когато държавата осигурява тези механизми да бъдат прозрачни, когато тя осигурява критерии и равнопоставеност, резултатите са такива.

И още един пример - "Булгартабак". Дружеството има ново ръководство и нова програма за преструктурирането му. Буквално след дни ще започне приватизацията на "Юрий Гагарин – Пловдив", при това приватизация на борсата, за да бъде ясно, за да бъде очевидно за всички кой ще купи и как ще спечели, а не "под масата", както се правеше досега. Нима не сте чули, че започнахме проверки на дистрибуторите на цигари, че създаваме държавна фирма за дистрибуция на цигари? И първият акт на един от дистрибуторите вече е връчен в Бургас и той е за много пари. И това го правим ние, само че някой очевидно не иска да види това, което ние правим, защото му е много по-лесно да приказва.

Искам да кажа, че тази политика не е политиката на Румен Овчаров. Това е политиката, която Българската социалистическа партия и която всички ние водим. Аз знам, че е трудно да се води борба с хора, отдавна свикнали, че държавата за тях е нещо, което щом е държавно, значи то може да се граби. Които са свикнали, че на тях тези договори им падат от небето и те са просто задължителни да продължават да ги получават. Но искам още веднъж да кажа - тази политика свърши. Държавната собственост не е за грабеж. Каквото и да ми струва това, докато съм на този пост, аз ще водя тази политика. Защото това е политиката, която води българското правителство, политиката, която водят другите министри в кабинета, вашите министри - на правителството на тройната коалиция. И всички опити да бъдем замеряни с мръсотия и с кал за това, че си вършим работата, ще бъдат напразни, защото в крайна сметка истината винаги излиза наяве.

Няколко думи за оставката. Аз не съм в този кабинет заради собствените си амбициии. Аз съм в него, за да върша определена работа. И тогава, когато усетя, че тази работа не се върши така, както трябва или когато обективните резултати за икономическо развитие, за инвестиции го показват - тогава аз сам ще си подам оставката. Няма да чакам някой да ми я поиска. Но има нещо, което трябва да бъде ясно. Хората очакват да спрем кранчетата на източване на държавата и ние ще го направим, колкото и тежко да ни е това. Някой каза: "При нас няма корупция." Не, при нас има корупция. Част от тези публикации, с изключителния интерес към моята персона, са точно заради такива нарушени интереси и аз ги знам кои са тези интереси, и, така да се каже, съм си понесъл отговорността. И знам, че ще има и още такива, само че ми е обидно когато клеветите и лъжите идват от уж мои другари.

И накрая ще ми позволите още няколко думи.Въпросът не е за това дали политиката е лява или дясна, либерална или консервативна, важното е политиката да е успешна. Аз твърдя, че **политиката на Българската социалистическа партия и**

стр. 8

ОТ ИКОНОМИЧЕСКАТА И СОЦИАЛНА ПОЛИТИКА НА БСП ЗАВИСИ УСПЕХЪТ НА УПРАВЛЕНИЕТО КАТО ЦЯЛО

СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ
председател на Висшия съвет на БСП
министър-председател на Република България

Благодаря на всички, които взеха участие в дискусията по първата точка от нашето заседание. Съвсем закономерно е въпросът за икономическата и социалната политика на Българската социалистическа партия да предизвика най-голям интерес и най-сериозни дискусии, поради няколко причини.

Първо, защото от икономическата и социална политика на БСП като най-голяма партия в управляващата коалиция зависи в най-голяма степен и успехът на управлението като цяло.

Второ, защото през последните дни тя стана тема и на медийни изявления от членове на Висшия съвет на БСП, и на по-цялостен подход и заявка от страна на тъй нареченото, смея да твърдя, ляво крило в Българската социалистическа партия.

Аз бих искал да кажа, че дискусията беше полезна, защото водещото в дебатите по икономическата и социалната политика беше чувството за отговорност и реализъм, беше амбицията да свършим нещата по-добре, отколкото досега, стъпвайки на една основа, която е достатъчно успешна за първата година от мандата на това правителство. Смятам, че и в отчета за работата на правителството, и в материала, който е представен от Социално-икономическия съвет на Висшия съвет на БСП, има и реализъм в оценките, и анализ на реалните проблеми, а те продължават да бъдат сериозни пред българската икономика, пред жизнения стандарт на хората, пред политиката на доходите, и конкретни мерки и действия за бъдещето, за следващите три години от управлението.

Трябва да сме наясно, че не всичко може да бъде изпълнено за една година. Не всичко може да бъде свършено и за две години. В това число и редица от предложенията, които са залегнали в материала, сигурно не всички ще могат да бъдат реализирани още от следващата бюджетна година. Говоря например за данъчната политика. Защото наслагването на няколкото реални предложения за намаляване на корпоративния данък, за освобождаване от данъчно облагане на реинвестициите, за намаляване на социалните осигуровки, ако бъдат едновременно въведени, ще отворят огромна дупка в бюджета, в неговата приходна част. В крайна сметка най-важното и за една социална политика е икономическият успех, растежът на икономиката, при това устойчивият растеж, който води до конкурентоспособност и който преодолява структурните проблеми в българската икономика, а те са много сериозни.

Един от най-големите рискове в момента в българската икономика, а те бяха ясно заявени от правителството в неговия анализ на първата година, е недостатъчна конкурентоспособност в сравнение с други икономики, която намира много ясен израз и в дефицита по текущата сметка, който за нашата страна представлява много сериозен финансов риск, и дефицитът по търговския баланс. Това са едни от водещите проблеми в икономиката и ние трябва да имаме ясна политика. Има конкретни предложения в материала, предложен на пленума, за това как да ги решаваме през следващите години. Като трябва да сме наясно, че магически решения, с един законов акт на правителството или каквото и да било, няма, това е процес. Икономиката е инерционна система. И някои мерки, които са заложени вече, няма да дадат ефект за няколко месеца, а ще се изискват години. Например, във формирането на много по-цялостна и целенасочена политика за поощряване на българския износ, каквато досега няма.

Смятам, че в материала достатъчно ясно са откроени и специфичните виждания на Българската социалистическа партия по отношение на икономическата политика. В продължение на много години към ефективното управление на държавната собственост имаше идеологическо отношение. Тя беше дискриминирана и фактически неглижирана, разглеждаше се като нещо ничие, от което се източват средства. И не случайно на оперативното заседание на Министерския съвет на базата на опита, който сме натрупали и на анализа на управлението на публичния сектор, се предложи и по-цялостна проверка на управлението на дяловете на държавата в различни публични сектори с инструментите на Главния инспекторат, Държавната финансова инспекция и одитите по министерства, и по-цялостен нов механизъм за ефективното управление на държавната собственост, който трябва да бъде изработен.

Не е идеологическо и нашето отношение към приватизацията, защото тук водещият аргумент е ефективността и обществената полза. Ако едно дружество може да бъде управлявано по-добре от частен инвеститор, но с гаранции за защита на обществения интерес, няма нищо лошо в приватизацията и тя

продължава и при това правителство, но при условието да бъде защитен интересът на потребителите и икономическия интерес на държавата. Такава е и ще бъде политиката на това правителство.

Аз чух много предложения, най-вече в изложенията и на др. Янаки Стоилов, и на Илия Божинов, част от които са крайно екстравагантни. Част от тях са ретроградни, част от тях са трудно реализуеми и от тях лъха на неинформираност в икономическата област. Най-лесното, и това го виждам в предложенията и позициите на т.нар. манифест на левицата в БСП, е увеличаването на дела на разходи за образование, здравеопазване, редица други сектори, по-бързо повишаване на доходите и други неща. Но ако сте отговорни пред нашите избиратели, трябва да кажете този механичен растеж откъде ще дойде. Това, което се преразпределя през бюджета е сто единици. И когато увеличаваш разходите за един сектор, трябва да отрежеш от друг сектор. Нуждите, разбира се, в България на всички обществени системи са много по-високи, отколкото имаме възможност да реализираме. И аз не смятам, че реалната социална политика може да се изрази в просто аритметичното увеличаване на дела на разходите за една или друга дейност. Много важно е каква е същността на политиката вътре в разходните тавани, какво се предлага за преструктуриране на неефективните системи, така че те да бъдат в обществена полза, така че да се доведе до по-високо качество и достъпност на услугите. И също така, особено по отношение на образованието, това води ли до по-висока конкурентоспособност на българската икономика.

Много съблазнително е да тръгнем в посоката на изразходване на бюджетния излишък - той изглежда голям за България, да го намаляваме, да отидем към бюджетен дефицит, може би. Но аз смятам, че основата на една успешна социално-икономическа политика е финансовата стабилност на държавата и тя трябва да отчита реалните рискове, които съществуват и които бяха посочени по време на дискусията. Стана дума нееднократно за унгарския пример. Вчера тук беше унгарският министър председател, който спечели изборите и който в момента предлага една, смея да кажа, драстична, много болезнена програма на реформи и на преструктуриране на бюджетните разходи, на публичните разходи, и на данъчната политика на държавата. Мога да цитирам някои неща: 30% съкращение на държавната администрация, с 30% увеличение на цената на газа за населението, на електроенергията - с 10-14%; увеличение на данъчната ставка от 15% на 20%; повишаване от 44% на 54% на данъка върху доходите в натура за данъчно задължени субекти; на два етапа повишаване на ставката на задължителното здравно осигуряване на наетите от 4% на 7% и допълнително здравно осигуряване от 1% до 1,5%, и много други болезнени мерки, като например увеличаване на данъка на едноличните търговци от 15 на 25%. Трябва ли да стигнем до състоянието чрез нашето управление от една крайност да се връщаме в друга? Не е ли по-отговорното и разумното, в т.ч. пред нашите избиратели и техните очаквания, да провеждаме последователна политика, поетапна, съобразно възможностите на страната, която преди всичко да гарантира икономическото развитие, за да се увеличава това, което се преразпределя, и да не харчим виртуални средства, плюс темата за ефективността на разходите. България за съжаление е на едно от последните места в Европа по ефективност на публичните разходи. И затова смятаме да предложим нов механизъм чрез парламентарния контрол, да има периодично отчитане от министерствата за това какво са постигнали чрез разходните си тавани. Те не са за издръжка на администрацията преди всичко.Те са за политики, за програми. И там, където има ясни програми, достатъчно добре аргументирани и подготвени, е логично да се търси начинът за допълнително финансиране. Това се прави в областта на образованието например и в други сектори.

Искам да подчертая още едно обстоятелство за следващата година по отношение на бюджета. Ние тепърва ще водим дискусии и в кабинета, и във Висшия съвет на БСП, и в Коалиционния съвет. Следващата година няма да е лесна бюджетно от фискална гледна точка поради много прости аритметични сметки. Защото вноската на Българската държава в Европейския съюз ще бъде около 650 милиона лева като пълноправен член. И през първата година ние трябва да осигурим ресурс за практически стопроцентово финансиране, както на предприсъединителните програми, така и на структурните и кохезионния фонд на Европейския съюз. И общият размер на това финансиране е около 1 милиард и 800 милиона лева, които няма как да се заложат елементарно в разходите на отделни министерства. Но това е и възможност за всяко едно министерство, за всеки един сектор, който е способен да произвежда политика, да произвежда добри проекти, да има допълнително финансиране и да решава структурни проблеми в дадения сектор.

Стана дума и за Националната стратегическа референтна рамка. Това е съвсем естествено и обосновано. Да, България, както и всички новоприети страни в Европейския съюз има и ще има проблеми. Въпросът е да направим максимума чрез нашата вътрешна организация, чрез подготовката на общини, бизнес, неправителствени организации и държавната администрация, за да имаме качествени проекти, които могат да пробият. Правителството мисли и работи в тази посока. От есента започва много, вярвам, активна кампания сред обществото и по области, сред основните бенефициенти, за условията за кандидатстване по фондовете и реализацията на успешни проекти. Не сме направили достатъчно досега. Цялата ни държава, за съжаление, не е направила достатъчно досега за много години. Това не означава, разбира се, нищо да не се прави. Напротив, трябва да удвоим усилията в тази посока, за да видят хората реалния резултат от членството в Европейския съюз. И впрочем, тъй като стана дума за това, никога никъде нито един отговорен представител на правителството или на БСП не е казвал, че членството в Европейския съюз автоматично ни решава проблемите! Членството дава възможности, шансове. Те трябва да бъдат оползотворени от нас. И могат да не бъдат, ако не сме в добра кондиция.

През последните дни се чуха много оценки за резултатите от работата на правителството, в което БСП участва. В това число и оценка "слаб 2" за социалната политика на правителството. Не смятам, че това са адекватни и реалистични оценки. Не защото съм безкрайно доволен от резултатите. Както вече казах, беше заявена официална оценка на правителството. Но нека отчитаме някои неща. Първо, европейската интеграция е безусловен приоритет през последната година. За този период са приети 116 нови закона в Народното събрание. И депутатите, особено от Коалиция за България, работят в изключително напрежение. Аз го чувствам, хората са просто изтощени, но вършат работа, която не е вършена преди. Същото важи и за правителството. Защото едно е да поемаш ангажименти, друго е в последната фаза, на финалната права, за една година да реализираш всичко, което страната е поемала като ангажимент за четири години преговори. Не е лесно, но смятам,

че се справяме достатъчно добре, защото разбираме нашата отговорност. Не споделям и оценката, че видите ли, прекалено много се занимаваме с Европейския съюз. Това не е външна политика, това е вътрешна политика! Защото членството в Европейския съюз дава за първи път шанс на страната да се модернизира цялостно по отношение на инфраструктурата, по отношение на развитието на човешкия капитал, а за хората - шансове за реализация в пазарни условия, по отношение на конкурентоспособността в Европейския съюз. И едно от огромните предимства на членството в Европейския съюз е животът по ясни правила, които важат за всички. Това променя българското общество. Това променя българските институции. Това променя бизнеса. Това променя манталитета на всички нас. И тези, които в продължение на 15 години са свикнали да ловят риба в мътните води и да се облагодетелстват за сметка на обществото - не го заявяват, разбира се открито, че им харесва, но оказват много яростна, скрита съпротива, с много механизми и те са достатъчно добре познати. Аз искам да напомня на много хора, които днес казват, че партията и правителството са се отдалечили от своята лява политика и идентичност, че ние се намираме в управляваща коалиция, в която БСП разполага с 82-ма народни представители, а либералните партии - НДСВ и ДПС, имат по-голям брой народни представители.

Не обичам да се злоупотребява с паметта, с интелигентността на нашата партия. Във връзка с това искам да напомня някои цитати от дискусиите през миналата година, когато ставаше дума за това каква коалиция да се прави, каква политика трябва да следва бъдещото правителство. Без да цитирам имена, ще кажа основните тези. Например, че основната, почти единствената спешна цел на това правителство е влизането на България в Европейския съюз от 1 януари 2007 г. За тази цел сме направили немалко, но не сме се ограничили с нея. Подчертавано беше нееднократно от много хора, които днес отправят критики към правителството, че успешната формула за управление е широката коалиция, коалицията на трите най-големи партии в Народното събрание. И беше акцентирано, че е наложително ние да се съобразим не само с нашите приоритети и интереси, а и с интересите и приоритетите на нашите партньори и то не само заради коалиционната култура, а дори поради елементарна аритметика в Народното събрание. Забравихте ли тези думи и тези тези? И въпреки това смятам, че успяваме в диалог, съобразявайки се с нашите партньори, и в Коалиционния съвет, и в правителството в по-голяма степен, да отстояваме нашите приоритети и нашите цели за развитието на икономиката. Впрочем имаше например много тежка дискусия в Съвета на коалицията през пролетта, когато се определяше макрорамката, когато финансовите и икономическите експерти на една от партиите бяха категорично за таван от разходите 40%, което щеше да означава на практика, изваждайки вноската в Европейския съюз от тази разходна част, че разходната част в бюджета за следващата година щеше да бъде още повече свита и щеше да създаде много проблеми на редица ведомства. Ние отстояхме по-висок таван на разходите, който е по-близък до реалистичното бюджетно планиране. Това е само един от примерите.

Искам да кажа няколко принципни политически думи за елементи от дискусията по отношение на социалната и икономическата политика на БСП, които се постараха да се превърнат във водещи на пленума във връзка с тезите от лявото крило на партията, както то се самонаименува. Първо, БСП винаги е била и е демократична партия и никога няма да ограничава критиките към ръководството. И аз като лидер на партията, не бих си го позволил. Смятам, че наше голямо предимство е това, че сме вътрешно толерантни, че водим реална дискусия по проблемите, че носим критика, особено когато има за какво. Наред с това пред БСП винаги през последните 15 години е стоял въпросът за това дали сме способни да управляваме ефективно в нова среда. И ми прави впечатление колко много неща се самовъзпроизвеждат днес, през 2006 г., в сравнение с 1996 г. Чувам едни и същи тези, много сходни обвинения. Чувам неща, които звучат страшно и които създават впечатление за партията и за нейните представители във властта като за хора, които управляват в свой интерес, не в интерес на държавата и не следвайки партийната политика. Най-ужасното нещо според мен е когато се смесват реални факти, доноси, слухове, интерпретации и се съчетават в една смес, която лепва на някой, а понякога и на цялата партия един образ, който не отговаря на действителността. Аз твърдя, че правителството и нашите представители във властта се стремят да провеждат политика на прозрачност, на въвеждане на правила в обществените отношения, които са доста позабравени, но които трябва да станат, за да бъдем истинска европейска страна.

Аз си задавам въпроса, след като някои хора декларират, че подкрепят и президента Първанов в тези избори, дали са политически наивници, когато отправят такъв род критики към правителството и към представителите на БСП в изпълнителната власт? Смятат ли, че това няма да намери отражение и няма да разколебае нашите избиратели? Защо точно сега се прави това? Прави се да се снеме отговорност за досегашна политика, да се снеме отговорност за бъдещи възможни грешки, а никой не е застрахован от тях, и да се каже "ние нали ви предупреждавахме", да се заемат позиции за в бъдеще в партиен план. Задавам си този въпрос. И тези, които първо раздават квалификации в медиите, без достатъчно факти, трябва да отговорят на този въпрос. Ако има факти, които са реално потвърдени, аз като лидер на БСП и като министър-председател съм готов да предприема решителни мерки по отношение на тези случаи. Но не съм готов да приемам квалификации по отношение на наши другари, които висят във въздуха, и се основават на компрометен тип материали. Това го казвам достатъчно ясно.

И тъй като стана дума и за ляво, и за дясно, и за корупция, и за антикорупционна политика, винаги съм смятал, че най-добрият механизъм срещу корупцията е въвеждането на правила и прозрачност - това е политиката на сегашното правителство. Не всичко е реализирано. Това става поетапно, започва да дава резултати, но тази борба няма да приключи с доклада на Европейската комисия от 26 септември. Тя ще продължи и до края на годината, и след това. И би било добре да си припомним, че имаме решение на Висшия съвет на БСП за това доходите, имотното състояние, участието във фирми на членовете на Висшия съвет на БСП да се представя в един регистър. Минаха промени в законите, правителството огласи своите имоти, те са публични - и на министрите, и на заместник-министрите, сега и на народните представители. Смятам, че е редно в максимално кратко възможни технологични срокове това да се направи и за членовете на Висшия съвет на БСП, за да е ясно, че БСП има политика и отношение към този проблем.

стр. 8

ЗА ИКОНОМИЧЕСКАТА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА НА БЪЛГАРСКАТА СОЦИАЛИСТИЧЕСКА ПАРТИЯ

РЕШЕНИЕ НА ВИСШИЯ СЪВЕТ НА БЪЛГАРСКАТА СОЦИАЛИСТИЧЕСКА ПАРТИЯ от 26 август 2006 г.

1. Подкрепя и дава положителна оценка на икономическата и социалната политика, която Българската социалистическа партия провежда в рамките на правителството на тройната коалиция и на Народното събрание.

2. Приема изводите и препоръките в документа "За икономическата и социалната политика на БСП" и възлага на представителите на Българската социалистическа партия в правителството и в парламента да работят за реализирането им.

3. Възлага на Съвета по социално-икономическа политика на ВС на БСП да обсъди и обобщи направените конкретни предложения и да ги внесе за утвърждаване от Изпълнителното бюро на ВС на БСП.

4. Смята за неуместни опитите на някои членове на Висшия съвет на БСП за подмяна на дебатите по икономическата и социалната политика на БСП с необосновани лични атаки и претенции.

Отговорностите в БСП след една година в управлението, на прага на приемането на България в Европейския съюз, при изключителните очаквания на българското общество са големи и задължават всички ни към политическа отговорност, зрелост и дистанциране от популизма.

стр. 4

правителството през тази изминала една година е успешна политика. Тя гарантира икономическото развитие на страната. Тя гарантира увеличаването на доходите, увеличаването на работните места и намаляването на безработицата. Каква е тази политика, ако не е успешна и защо трябва да бъдем недоволни от нея?! Напротив, мисля, че вече трябва да имаме самочувствието и да казваме тогава, когато сме направили нещо добро: "Да, свършихме работа. Можем да я свършим още по-добре, ще се опитаме да го направим." Но когато сме го свършили, да казваме, че сме го свършили, а не да се опитваме да се изкарваме по-виновни, отколкото трябва.

Бих искал да завърша и с още няколко думи за смисъла на лявата фразеология и лявото говорене. Можем, разбира се, да си приказваме с лява терминология, можем да се замеряме с много хубави обещания, само че това в момента е чиста проба бягство от отговорност. Бягство от отговорност от миналото, бягство от отговорност от настоящето, бягство от отговорност от бъдещето на страната. За съжаление, този филм вече сме го гледали - едни стоят на балкончето с белите ръкавици и непрекъснато раздават оценки, докато ние долу, виновните, непрекъснато се мъчим да свършим работа. Този филм вече сме го гледали, но той вече свърши! Защото Българската социалистическа партия е друга партия. Времето на тези с белите ръкавици също си отива, както си отива времето и на кукловодите, които се опитват да дърпат конците отзад. Всеки ще носи отговорност за действията си – ние и кабинетът, и другите, които се опитват да вършат работата задкулисно, да печелят за наша сметка. Те ще отговарят там, където трябва!

Смятам, че дискусията, направените предложения и поставените въпроси по време на принципното, сериозното, задълбоченото обсъждане на икономическата и социалната политика на Българската социалистическа партия една година след формирането на правителството беше наистина изключително полезна. Още веднъж благодаря.

стр. 7

Дискусията действително беше полезна. Тя показа, че ние не крием проблемите, които съществуват в държавата, в икономическото, в социалното развитие, че търсим работещите механизми и че отговорността във Висшия съвет на БСП по отношение на реализация на нашата политика е много силна. И съм убеден, че с общи усилия ще можем да реализираме успех в управлението. Няма да е никак лесно - и в сложна конфигурация на коалицията, и с много среди, които не желаят БСП да бъде успешна в управлението, но ние трябва да докажем, че умеем. Това е и моя лична, и на всички представители на партията в изпълнителната и в законодателната власт, амбиция. Убеден съм, че това е и наша обща амбиция.

ИКОНОМИЧЕСКАТА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА НА БЪЛГАРСКАТА СОЦИАЛИСТИЧЕСКА ПАРТИЯ ЕДНА ГОДИНА ПО-КЪСНО

УВОД

Въпреки че парламентарните избори утвърдиха Българската социалистическа партия и Коалиция за България като първа политическа сила в страната, спечелените 82 мандата не дадоха възможност за формиране на самостоятелно правителство и цялостна реализация на приетите от конгреса управленски виждания. Създалата се обстановка наложи сложни коалиционни преговори и избиране на 16 август 2005 г. на правителство с подкрепата на Коалиция за България, НДСВ и ДПС. То бе наречено **Правителство на европейската интеграция, икономическия растеж и социалната отговорност.** Подписаният от коалиционните партньори политически документ заложи следните основни приоритети:

- членство на България в Европейския съюз;
- повишаване на производителността и конкурентността на българската икономика - активна политика за сближаване с ЕС по основните параметри, заложени в Лисабонската стратегия;
- по-високо качество на живота на българските граждани - активна социална политика, съобразена с критериите и постиженията на ЕС;
- утвърждаване на българската национална идентичност;
- задълбочена реформа в съдебната система;
- активна и предвидима външна политика.

В разработената от правителството на Република България **управленска програма** тези приоритети бяха доразвити, като изрично е посочено, че правителството ще провежда **социално-либерална политика;** че програмата трябва да се разглежда през призмата на финансовата рамка за периода 2007-2009 г. и че тя е съобразена с основните договорености, залегнали в споразумението между Коалиция за България, НДСВ и ДПС - изпълнение на договора за присъединяване към ЕС, запазване на валутния борд до влизането на България в еврозоната, икономическо развитие в съответствие с критериите на Европейския валутен съюз, продължаване на сътрудничеството с международните финансови институции. Приоритетите на правителството са подробно разработени в осем **основни насоки:**

- догонващо Европейския съюз развитие, нарастване на доходите и сближаване на качеството на живот;
- поддържане на устойчив икономически растеж, стимулиране на частната инициатива и продължаване на процесите на приватизация, концесиониране, развитие на публично-частното партньорство;
- модернизация на държавата, изграждане на икономика на знанието, повишаване квалификацията на работната сила съгласно Стратегията за растеж и работа на ЕС;
- развитие на образованието и културата;
- гарантирано и достъпно здравеопазване;
- преодоляване на регионалните диспропорции, динамично развитие на регионите;
- решителни мерки срещу организираната престъпност и корупцията. Ускорена съдебна реформа, осигуряваща бързо, ефикасно, прозрачно, справедливо и достъпно правораздаване;
- присъединяване на България към ЕС от 1 януари 2007 г. и пълноценно участие в органите и институциите на съюза. Активна и предвидима външна политика и политика по сигурността.

Наред с това управлението на страната е изправено пред редица нови предизвикателства, които не можеха да бъдат предвидени (в началото на годината) при подготовката на основните параметри на програмата за управление на страната. Такива са:

- забавяне на формирането на коалиционното правителство и съобразяване с напредналата процедура по бюджет '2006 г.;
- значителното повишаване на цените на горивата на международни необходимите средства в особено голям размер за преодоляване на щетите от бедствията и авариите през 2005 и 2006 г.;
- ограничените възможности за използване на допълнителен финансов ресурс от преизпълнение на бюджетните приходи за 2005 и 2006 г. По силата на допълнително приетите от предходното правителство анекси към предпазното споразумение с МВФ само за 2005 г. около 900 млн. лева трябваше да бъдат отнесени към фискалния резерв. През 2006 г. се налага осигуряване на още по-голям бюджетен излишък;
- значителното превишаване на предвиденото равнище на дефицита по текущата сметка, в чиято основа е отрицателното търговско салдо. Тези макроикономически дисбаланси обуславят необходимостта да се ограничават бюджетните разходи, а това от своя страна е пречка пред една по-активна бюджетна политика.

Очертаната политическа рамка и коалиционният характер на управлението на страната наложиха актуализиране на приоритетите и на Българската социалистическа партия, но като цяло успяхме да отстоим управленските си виждания и политически ангажименти.

Първо, за БСП държавата е активен фактор в поддържането и развитието на цялата икономическа и социална система, преди всичко в два аспекта: провеждане на **активни структурни промени** и **политика на доходите** и поддържане на **финансовата стабилност** с целенасочена бюджетна политика.

Второ, БСП е **за партньорство на държавата с частния сектор, за равнопоставеност на различните форми на собственост,** в т.ч. кооперативната, като не абсолютизира частната или държавната. Тя е за ефективното управление на държавните фирми, а не просто за раздържавяването им.

Трето, Социалистическата партия продължава да поставя акцента върху **производството**, върху развитието на **реалния сектор**. Във връзка с това трябва да посочим, че проблемите с текущата сметка и търговския баланс са проблеми на недостатъчната производителност, на енергоемкост, която е с пъти по-висока от средната в ЕС. Изправени сме пред предизвикателство, което е резултат от дългогодишна занемарена структурна и външнотърговска политика.

Четвърто, БСП е за **друга**

политика на преразпределение. И сега, когато бюджетът е изправен пред сериозни предизвикателства във връзка с членството в ЕС, ще продължаваме да отстояваме тезата за прогресивност в прякото облагане и за намиране на по-добър баланс с косвеното облагане.

Пето, **поставяме политиката на доходите в контекста на производителната сила на икономиката** и се разграничаваме от популистките искания за неосигурено повишаване на заплатите. БСП е за провеждане на комплексна политика на доходите, която отчита и данъчната политика, и демографската политика, и ръста на производителността на труда и на БВП. Безпочвени са обвиненията, че сме склонни, като левица, да раздаваме пари. Искаме да постигнем справедливо възнаграждение на труда на равнището, на което е производителността.

Спрямо БСП непрекъснато се насажда стереотип на политическа сила, която като дойде на власт, първо - започва да одържавява, второ - да харчи резерва, и трето - да вдига цените, без да се съобразява с производителността и възможностите на бизнеса и бюджета. Резултатите показват, че този стереотип няма нищо общо с провежданата от БСП прагматична политика.

РЕЗУЛТАТИ

Днес имаме достатъчно основания да отчетем една година на успешно, стабилно развитие на икономиката. Реалният ръст на БВП за 2005 г. е 5,5%, а за първото тримесечие на 2006 г. - 5,6%. Основен принос имат вътрешното потребление и инвестициите. При постигнатото развитие до юли т.г. може да се очаква за годината растежът да бъде по-висок от прогнозирания и да достигне 5,9%. Най-голям принос за ръста на икономиката има частният сектор, нараснал през първото тримесечие на годината с 8,7% в реално изражение. Рекорден ръст от 8,8% (в сравнение с 2005 г. реализира индустриалният сектор).

Повиши се инвестиционната активност. През второто полугодие на 2005 г. инвестициите в основен капитал достигнаха 23,9% от БВП. Нараства вътрешното натрупване, увеличават се и преките чуждестранни инвестиции - за първите шест месеца на т.г. те са 1411,8 млн. евро, което е с 601 млн. повече в сравнение със същия период на миналата година. От началото на мандата на правителството до юни 2006 г. са привлечени общо 2,4 млрд. евро ПЧИ, не свързани с приватизацията. Това е моторът на модернизацията и преструктурирането на българската икономика, на повишаване на конкурентоспособността на българския износ.

Българската икономика става все по-отворена, темповете на външнотърговския стокообмен се увеличават. Шестте месеца на 2006 г. показват нова тенденция - темпът на износа (30%) изпреварва темпа на вноса (26,8%). Факторите за ускоряване на износа са високото външно търсене, по-бързото развитие на експортноориентираните производства, повишената конкурентоспособност, както и нарастването на цените на цветните метали и нефтопродуктите. Ръстът на индустрията доведе до повишаване износа на инвестиционни стоки (машини, уреди, апарати) с 36% за изтеклата година от сформирането на правителството, при това за изключително взискателния пазар на ЕС. Въпреки това търговският дефицит си остава главен фактор за дефицита по текущата сметка.

В общата макроикономическа картина потребителските цени се оказаха под влияние на случайни и неуправляеми фактори - динамиката на международните цени на петрола и наводненията в страната през лятото и началото на есента на миналата година. Всичко това доведе до общо нарастване на потребителските цени за 2005 г. с 6,45%, а средногодишното нарастване е 5%.

С цел да намали инфлационния натиск през 2008 г. и да улесни изпълнението на критериите за ценова стабилност за приемане на еврото през 2009 г. правителството взе решение да въведе още през 2006 г. акцизите върху тютюневите изделия, планирани за 2008 г. Това доведе до рязко нарастване на инфлацията в началото на годината, но към юли 2006 г. равнището ѝ е изключително ниско - 2,4%. Въпреки нарастването на цените на енергоресурсите на световните пазари през 2006 г. влиянието върху вътрешните цени беше чувствително намалено вследствие на договореност между правителството и представители на основни производители на петролни продукти. Не беше допуснато увеличаване на цените на електроенергията. България остана страната с най-ниски цени на електроенергия, природен газ и петролни продукти спрямо страните в Европейския съюз.

Противно на редица "пророчества" финансовата стабилност на страната не само е запазена, но получи допълнително развитие. С изпълнението на консолидираната фискална програма за 2005 г. се постигнаха целите за поддържане на фискална устойчивост и макроикономическа стабилност, както и на критериите, залегнали в Меморандума за икономическа и финансова политика с МВФ. Излишъкът по касовото салдо на консолидирания бюджет възлезе на 1,33 млрд. лв., което представлява 3,2% от БВП за 2005 г. За постигнатия висок излишък допринесоха както преизпълнението на бюджетните приходи, така и затягането на разходите, наложено от необходимостта да се подобри влошената позиция по текущата сметка на платежния баланс.

Можем да отбележим, че целите пред консолидираната фискална програма за първото полугодие на 2006 г. са изпълнени. Към края на юни т.г. отчитаме значителен бюджетен излишък - 1,4 млрд. лв. (3% от прогнозния БВП), както и стабилен размер на фискалния резерв от над 5 млрд. лв., независимо от предварителните плащания по държавния дълг в началото на 2006 г. Постигнатият бюджетен излишък се формира основно в резултат на изпълнението на приходите и прилагане на благоразумна политика по отношение на публичните разходи. Продължава изпълнението на стратегията за разширяване на данъчната основа и намаляване на данъчната тежест в областта на преките данъци и плавното ѝ преместване към косвените данъци, което стимулира бизнеса и частната инициатива и допринася за "изваждане на светло" на част от т.нар. сива икономика. Неблагоприятното развитие на текущата сметка (очаквания за дефицит над 12%, за първите шест месеца той е 7,6%) налага продължаване на прилаганата рестриктивна политика. Във връзка с това следва да се засили бюджетната дисциплина с оглед достигане на планираните за годината и договорените с МВФ бюджетни параметри. Ще се наложи използването на лимита от 93% от предвидените в закона за бюджета средства.

Намаляването на социалноосигурителната тежест с 6 процентни пункта остави на разположение на бизнеса около 600 млн. лв., което е почти 4 пъти повече от финансовото облекчение на бизнеса, постигнато с понижаване на ставката по корпоративния данък през предходните години. Последователната политика в тази сфера ще продължи чрез увеличаване броя на общините, в които компаниите, реинвестиращи печалбата си, получават нулев данък. Във финален етап е дискусията това да бъдат общините с безработица 35% над средната, а не както е до момента - 50%. В подкрепа на тази политика се предвижда и по-нататъшно понижаване на корпоративния

данък до 12%.

Правителството стартира проект за изграждане на индустриални зони чрез финансиране по програма ФАР на ЕС (18 млн. евро).

Индексът за бизнесклимат ЕСТАТ достигна най-високата си стойност от създаването му досега - 5,47. Според последното изследване за най-добри възможности за изнасяне на производството (аутосорсинг) на изследователската и консултантска компания "А.Т. Керни" България е втората най-добра дестинация за инвестиции (предимно в IT-сектора и бизнесуслугите) в Централна и Източна Европа след Чехия.

Провежданата от правителството политика на приватизация е последователна и прозрачна, изцяло съобразена със законовите изисквания.

В периода 16.08.2005-16.08.2006 г. Агенцията за приватизация е осъществила 87 приватизационни продажби, в т.ч. 11 продажби на пакети акции и дялове от дружества с над 50 на сто държавно участие, 76 продажби на пакети акции и дялове от дружества с под 50 на сто държавно участие (миноритарни пакети). Договорените плащания по сключените сделки са на обща стойност 542,942 хил. лв. (89% от тези плащания са от 2 сделки - ТЕЦ "Варна" и "Балканкар - Средец"), в т.ч. парични средства в размер 501,616 хил. лв. (92,4%) и непарични средства (компенсаторни инструменти) - 42,326 хил. лв. (7,5%).

До края на 2006 г. могат да бъдат финализирани 6 големи приватизационни продажби: на ТЕЦ "Бобов дол", България Ер, топлофикациите в Пловдив, Варна и Русе, Български морски флот. Сделката за "Балканкар - Средец" е показателна за новия подход и за резултатите, когато процедурите са прозрачни, критериите - ясни и се прилагат към всички участници. През 2005 г. 95% от "Балканкар - Шести септември" (212 дка) бяха продадени за 8 млн. лв. През 2006 г. за 70% от "Балканкар - Средец" (110 дка) държавата получи 91 млн. лв. при ясни ангажименти за запазване на производството и работните места.

Към момента от МС е изготвена и приета Национална стратегия за развитие на инфраструктурата, чрез която се дава правителствена подкрепа на приоритетните за българската страна инфраструктурни проекти и инициативи (НАБУКО, Коридор № 8, електроенергийни и газови междусистемни връзки, нефтопроводите Бургас - Александруполис и Бургас - Вльора, РГЕП на ЮИЕ, TEN-E, REMEP и др.).

До края на 2006 г. ще бъдат въведени в експлоатация нови 105 км автомагистрални участъци и рехабилитирани над 2000 км пътища (при 560 км през 2005 г.).

Постигнат е съществен напредък в изпълнението на широкомащабните инфраструктурни проекти, както и в подготовката на нови такива - реконструкция, развитие и разширение на Летище София; окончателното завършване на Лот Б1 "Нов пътнически терминал"; работите по завършване на Лот Б 2 "Нова пистова система" продължават с ускорени темпове, като целта е да бъде завършен до края на тази година. Изграждане на нов комбиниран мост на река Дунав при Видин - Калафат - след продължителни преговори с Делегацията на ЕК през май т.г. е одобрено тръжното досие за строителството на моста. Реконструкция и електрификация на железопътната линия Пловдив - Свиленград - турска/гръцка граница за скорост 160 км/ч - процесът по отчуждаване на земите, необходими за строителството на Фаза 1, беше завършен в изключително кратки срокове, което направи възможно стартиране на строителството. През същия период е постигнато съгласие за изменение на финансовия меморандум с ЕК и финансовите договори с ЕИБ - удължаване сроковете за използване на средствата до 2010 г. По разширението на пристанище Бургас е преодоляно забавеното изпълнение - чрез осигуряване на средства от държавния бюджет и провеждане на процедура по ЗОП. Усилията са насочени към завършване на проекта до средата на 2007 г. С осъществяване на проектите за разширяване на пътническите терминали на летищата Варна и Бургас е решен един много важен проблем за увеличения туристически поток.

Важно място заема проектът за нова ядрена мощност на площадката на АЕЦ "Белене", който предвижда поетапно изграждане и въвеждане в експлоатация на два нови ядрени блока с мощност по 1000 МВт. Инвестициите за изграждане на първия блок на централата възлизат на около 2 млрд. евро. С решение на правителството дружеството за развитие и финансиране на проекта ще бъде клон/предприятие на "НЕК" ЕАД. Новата ядрена компания ще бъде с мажоритарно държавно участие (не по-малко от 50% плюс една акция), с възможност за привличане на миноритарни стратегически акционери. Оферти са подадени от ЗАО "Атомстройекспорт" и консорциум "Шкода Алианс", с които към момента конкурсните комисии провеждат преговори. Постигнати са резултати по отношение на допълнителните искания за намаляване на цените, съкращаване на сроковете и подобряване на техническите параметри на офертите. Очаква се договорът за изпълнение да бъде подписан до края на 2006 г.

Извършена е значителна дейност по привличането на чуждестранни инвестиции в сферата на информационните технологии и съобщенията. Работи се усилено за разширяване на необходимата нормативна база в сферата на информационните технологии и тяхното прилагане. Проведени са разговори с представители на водещи фирми в отрасъла в световен мащаб, като Microsoft, Cisco, SAP, Symantec, Oracle, IBM, Intel, HP, Google, Siemens, Gemalto, Xerox, Samsung, LG и др. Подписан е Меморандум за разбирателство с Майкрософт. Проведена е среща с чуждестранни инвеститори в България по проблемите на информационните и комуникационните технологии, като очакванията от реализирането на общи проекти са обещаващи.

На практика приключи работата по изработване на национална позиция за привеждане на границите на териториалните единици в съответствие с изискванията на Регламент 1059/2003 на ЕС.

В защита на обществените интереси при управлението, преструктурирането и приватизацията на инфраструктурните и монополни обекти се разработват конкретни мерки за ускорена структурна реформа на водния сектор. Управляващият комитет на програма ИСПА в края на 2005 г. одобри апликационните форми за инвестиционните проекти във ВиК-сектора на Русе и Бургас.

Стабилното икономическо развитие и прогнозираното изпълнение на бюджета позволиха в рамките на финансовите възможности и коалиционните договорености провеждането на относително силна социална политика и политика на доходите.

Водеща цел е догонващо Европейския съюз развитие, нарастване на доходите и сближаване качеството на живот със следните подцели:

- Разкриване на 240 хиляди работни места;
- Непрекъснато повишаване коефициента на заетост;
- Намаляване на безработицата под 10%;
- Повече възможности за хората в неравностойно положение;
- Повече грижа за децата;
- По-високи пенсии.

В изпълнение на тези цели поехме следните ангажименти:

- **Създаване на условия за раз-**

криване на най-малко 240 хиляди работни места в икономиката, което да доведе до трайно снижаване на безработицата под 10%. В резултат на целенасочената икономическа и социална политика:

- **коефициентът на икономическа активност** нарасна с 2,5 процентни пункта и достигна 65%, което е най-високото равнище от 1994 г. насам;

- **коефициентът на заетост** нарасна с 3,3 процентни пункта в сравнение с 2005 г. и достигна 59,1%, което е най-високото равнище от 1993 г. насам. Само за три месеца заетите са със 193 хил. повече. Коефициентът на заетост на жените се повиши с 2,7% и достигна 55%, с което се доближаваме до средното равнище в ЕС;

- **коефициентът на безработица** намаля с 1,1 процентни пункта спрямо същия период на 2005 г. и достигна 9%;

- **регистрираната безработица намалява с нарастващ темп**, като равнището й през юли е 8,96% и е най-ниското от септември 1991 г., като за първи път е под 9%. За една година безработните са намалели с около 74 хил., или с 18%.

- **търсенето на работна сила нараства**. През периода август 2005 г. - юли 2006 г. в бюрата по труда са обявени 184 506 места, като 84% от тях от реалния бизнес. Частният бизнес е заявил 79,1% от всички работни места, а почти 58 хил. са новоразкритите работни места.

● **Активна политика за повишаване на квалификацията и насърчаването на заетостта за хората в неравностойно положение на пазара на труда.** За периода август 2005 - юли 2006 г. в програми са включени 137 238 лица. За повече от 55 хил. заети и безработни се осигури възможност да повишат професионалните си знания и умения съобразно потребностите на реалната икономика. С изпълнението на предвидените мерки през тази година ще включим всеки пети безработен в курс за професионална квалификация. Подпомогнати са повече от 86 хил. лица да възстановят професионалните си знания и умения чрез националната програма "От социални помощи към осигуряване на заетост". Осигурени са възможности за 17 869 лица да полагат грижи като социални и лични асистенти за хора с увреждания и възрастни хора.

Положени са специални усилия за интеграцията на ромите на пазара на труда. Във връзка с това са организирани и проведени 10 специализирани трудови борси за роми, в които са взели участие 164 работодатели. Обявени бяха 2445 свободни работни места. Броят на търсещите работа лица е 1955. В началото на тази година **стартира Национална програма за огромотяване и квалификация на роми,** като за огромотяване са включени 2463 безработни.

Въведени са "бонуси" за лица, които самостоятелно са си намерили работа; ограничи се срокът за получаване на социални помощи до 18 месеца. Като положителна тенденция в тази посока може да се посочи **намаляването със 7,5 на сто на подпомаганите с месечни социални помощи лица.**

● **Ефективен контрол върху условията за труд.** За една година органите на Главна инспекция по труда извършиха 35 789 проверки в рамките на 4 национални кампании и 46 областни кампании. Проверени са 29 690 предприятия, в които работят 60% от наетите лица в България. В 28% от предприятията проверки се извършват за първи път. 51% от проверените са микропредприятия, 32% са малки предприятия, а 4% - големи предприятия с над 250 души заети.

● **Ежегодно актуализиране на линията на бедност в България, съобразено с практиката в ЕС.** За първи път през последните 16 години правителството реши да определи официална граница на бедността. Това съответства на ангажимента, поет от БСП. Разработена е методика за определяне линията на бедността. Предвижда се, като първа стъпка, въз основа на линията на бедността да се определи минималната работна заплата за страната, минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст, а впоследствие и другите социални плащания.

● **Ежегодно повишаване на доходите от труд с отчитане растежа на БВП, стабилността на ценовото равнище, производителността на труда и конкурентоспособността на икономиката:**

- още с първия си бюджет правителството предприе **увеличаване на необлагаемия минимум с 38,5%** - от 130 на 180 лв. **и за първи път минималната работна заплата е под равнището на необлагаемия минимум;**

- **намали се данъчната тежест за всички подоходни групи,** като най-голямо е намалението за нискодоходните групи и за получаващите средна работна заплата;

- **повиши се минималната работна заплата** за страната, което **увеличи с 6,7 %** доходите на над **240 000 души**;

- **средната работна заплата за страната бележи непрекъснат ръст** и в края на второто тримесечие тя е 345 лв., което е с 10% повече в сравнение със същия период на 2005 г.

- разработена е **Средносрочна стратегия за нарастване на доходите,** с която се предвижда въвеждане на нови механизми и принципи за формиране на работните заплати в съответствие с практиката на страните от ЕС. Тя е в основата на Пакта за икономическо и социално развитие на България до 2009 г., който предстои да бъде подписан със социалните партньори.

● **В областта на пенсиите:**

- още през първата година на мандата общата осигурителна тежест е намалена с 6 процентни пункта вместо с предвидените до 5;

- осъвременяването на пенсиите за настоящата година се осъществи от 1 януари вместо от 1 юли;

- променен е механизмът за "осъвременяване" на пенсиите и от началото на 2007 г. пенсиите ще се изчисляват по т.нар. златно швейцарско правило. От 2006 г. е приложен диференциран подход за осъвременяване, като пенсиите на повече от 2,3 млн. души са увеличени средно с 5%;

- БСП изпълни важен политически ангажимент с въведените допълнителни компенсиращи мерки и **определения нов размер на минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст** от 1 юли 2006 г. - 85 лв. Така тя **нарасна с 23,19%** спрямо 2005 г. Въведен е и нов ред за определяне на нейния размер;

- **еднократно са индексирани пенсиите за трудова дейност:** пенсиите до 120 лв. - с 5%, пенсиите до 150 лв. - с 4%. **В резултат на тези мерки са увеличени пенсиите на повече от 1,6 млн. пенсионери.** С тази стъпка се **подобри жизненият стандарт на повече от 70% от пенсионерите,** или на 20% от населението на страната;

- предприети са действия за **създаване на демографски инвестиционен "Сребърен фонд"** за стабилизиране на първия стълб на пенсионната система - във връзка с това в парламента е внесен проектозакон;

- повишена е гъвкавостта на пенсионната система, като са **предвидени възможности за откупуване до 5 точки осигурителен стаж за пенсиониране.**

● **Поемане от бюджета** заплащането на храна на учениците до IV-и клас, учебници и транспортни разходи на децата до 16-годишна

възраст (до VIII-и клас) в държавните и общинските училища. Ще бъдат осигурени облекло, обувки, учебници и учебни пособия за 40% от учащите I-IV клас. По национална програма осигуряваме закуска и мляко на учениците до IV клас включително (294 хил. деца), без оценка на социалния статус на децата и техните семейства.

● **Подкрепа на семействата с деца:**

- въведе се семейното подоходно облагане;
- увеличи се с 23,1% обезщетението за отглеждане на малко дете до навършване на 2-годишна възраст на детето - 160 лв.;
- увеличи се срокът за изплащане на обезщетението за бременност и раждане от 135 дни на 315 дни, до навършване на 9-месечна възраст на детето;
- създадена е програмата "Подкрепа на майчинството";
- въведен е диференциран подход за изплащането на месечните помощи за деца, като за второ дете те са с 11 на сто по-високи;
- въведен е нов подход при изплащане на месечните помощи за деца, свързан с редовното посещение на училище, като се пристъпва към лишаване от тези помощи при допуснати 5 неизвинени отсъствия месечно;
- непрекъснато се разнообразяват социалните услуги за деца при отчитане на техните права, интереси и индивидуални потребности. Само за една година са разкрити 5 дневни центъра за деца и младежи с увреждания и 10 комплекса за социални услуги за деца и семейства.

● **Финансово подпомагане от бюджета на семействата с деца, отговарящи на критериите за социално подпомагане, за посещение на детски ясли и градини.** В началото на мандата започна изпълнението на този ангажимент и през октомври 2005 г. пилотно **стартира национална програма "Социални инвестиции в децата"**, по която месечните помощи за деца се трансформират в инвестиции в децата, за заплащане таксите за детски градини и ясли и столовото хранене в училищата. Закупуват се облекло, обувки, учебни пособия и хранителни продукти при отчитане действителните нужни на децата. Обхванати са над 1752 деца.

● **Осигуряване на повече възможности за хората с увреждания.** Прилагат се нови методи и механизми за установяване потребностите от рехабилитация на хората с увреждания, възможностите им за професионална реализация и социална интеграция. Предоставят се месечни добавки за социална интеграция на хората с увреждания. **Осигурени са средства за икономическа и социална интеграция на хората с увреждания,** като те са с **65% повисоки в сравнение с 2005 г.** Разработени са множество нормативни документи, свързани с реализирането на проекти за развитие на самостоятелна стопанска дейност и на проекти на работодатели за наемане на хора с увреждания. Досега са одобрени 153 проекта, които обхващат повече от 9000 лица.

● **Приемане на единна, национална програма за ограничаване на негативните последствия от демографската криза.** БСП е първата политическа сила, която започна ясно и открито обществения дебат по демографските проблеми и предложи решения за тяхното преодоляване. За първи път е разработена **Национална стратегия за демографско развитие на населението на Република България 2006-2020 г.** в съответствие със Зелената книга на Европейската комисия относно демографските предизвикателства. В нея се акцентира не само върху увеличаването на раждаемостта, а върху постигането на **качествена раждаемост в семейна среда и отговорното родителство.** Разработен е и национален план за действие през 2006 г.

В резултат на последователната социална политика, която БСП отстоява от началото на работата на правителството, около 2/3 от бюджетните разходи са с пряка социална насоченост - пенсии, социални грижи, образование и здравеопазване. Преобладаваща част от останалите разходи са насочени към поддържане на вътрешния ред и изграждане на инфраструктурата.

НЕРЕШЕНИ ПРОБЛЕМИ И ПОЛИТИКИ ЗА ТЯХНОТО РЕШАВАНЕ

Изключително кратките срокове на хармонизиране на българското законодателство с европейското концентрираха усилията на законодателната и изпълнителната власт към уеднаквяване на законодателната рамка. В същото време проблемите на конкурентоспособността на икономиката, недопускането на шоково изтичане на работна сила (особено квалифицирана) към ЕС, хармонизирането на доходите и др. останаха на заден план и могат да се проявят с пълна сила след приемането на България в ЕС през 2007 г.

1. За преодоляване на **ниската производителност на труда, недостатъчната конкурентоспособност, дефицитът по текущата сметка** вниманието трябва да се насочи към:

● продължаване на политиката за стимулиране на бизнеса и привличане на инвестиции за ускорената и цялостна модернизация на икономиката чрез реализация през следващите години на следните мерки:

- формиране на цялостна политика за поощряване на износа на България. Ускоряване създаването на Банка за развитие и насърчаване на експорта (чрез финансова група от Насърчителна банка, Агенцията за експортно застраховане, Националния гаранционен фонд и Фонда за капиталови инвестиции). Едно от важните направления за стимулиране на износа ще е подкрепата на българските компании в тяхната външнотърговска дейност, в намирането на пазари и реализирането на инвестиции в чужбина;
- признаване за разход на инвестициите (освобождаване от данък на реинвестираната печалба);
- намаляване на корпоративния данък с още 3%. Подобна мярка ще обезсмисли скриването или износа на печалба към офшорни зони, ще извади "на светло" съществена част от сивия сектор, ще привлече нови инвеститори;
- намаляване с 3% на осигурителните вноски и повишаване на минималните осигурителни прагове. Намаляването на осигурителните вноски ще осигури на бизнеса допълнителен ресурс от около 400 млн. лв. Като добавим към него и спестения корпоративен данък, ресурсите ще надхвърлят 600 млн. лева. Бизнесът трябва да се съгласи на симетрични стъпки с подчертано социален характер: повишаване на минималните осигурителни прагове поне с 10%;

● създаване на по-прозрачна икономическа среда с ограничаване и отпадане на лицензионни и разрешителни режими, които създават бюрократични пречки пред икономическата активност и създаване на по-ясни правила (което започна чрез законите за обществените поръчки и за концесиите - с подкрепата на Европейската комисия) и изпълнение на приетите от правителството мерки за по-добро регулиране на бизнеса;

● в съответствие с Лисабонската стратегия увеличаване на наукоемкостта на бизнеса чрез ускорено повишаване на бюджетните разходи за наука (до 1% от БВП) и въвеждане на ефективни стимули за част-

ни инвестиции в науката (до 2% от БВП);

● реформиране на системата за преквалификация на кадрите, така, че да отговаря на изменящите се потребности на бизнеса.

2. По ниво на доходите и стандарт на живот България продължава да бъде на последно място - както по отношение на страните-членки на ЕС, така и на Румъния. Националната икономика може да се изправи както пред проблема "изтичане на работна сила към ЕС", така и пред недостиг на квалифицирана работна ръка вътре в страната. Това издига политиката на доходите в централен проблем на управлението. **Продължава силната социалната диференциация на обществото на бедни и на богати.** Увеличава се разривът между растежа на доходите и ръста на БВП. Голяма част от българските семейства не могат да си осигурят нормален живот с официално получаваните доходи. Ниско е нивото на пенсиите спрямо средната работната заплата. Тези чисто социални проблеми могат и трябва да бъдат решавани именно от Българската социалистическа партия като най-автентичен изразител на интересите на труда. В социалната политика ще направим всичко възможно за по-осезаемо увеличение на доходите (на база на предсказуема и стабилна икономическа и финансова политика, за да има необходимите ресурси) чрез:

● **ежегодно увеличаване на работните заплати** в бюджетната сфера с процента на растеж на БВП и инфлацията, в частния сектор - чрез колективно договаряне, с отчитане ръста на производителност на труда в конкретния сектор;

● **ежегодно осъвременяване на пенсиите** по т.нар. златно швейцарско правило и предприемане на мерки за намаляване на необосновано големите разлики между пенсиите, отпуснати преди и след 2000 г.;

● **повишаване на минималния праг на необлагаемите доходи на 200 лв.;**

● **увеличаване на минималната работна заплата** до 180 лв. Необходимо е да се промени редът за определяне на МРЗ, последната да зависи от т.нар. минимален социален стандарт, като отчита границата на бедността и постигнатото ниво на икономическо развитие;

● **нова политика за облагане доходите на физическите лица.** Премахване на ставката от 22%. Въвеждане на нов "етаж" за облагане доходите над осигурителния максимум с 28% (*към момента хората с мес. заплата над 1400 лв. са около 27 хил.);*

● **създаване на Сребърен фонд** и структурирането му за инвестиции в обекти с гарантирана от държавата доходност (магистрали, АЕЦ "Белене" и др.).

3. България е безспорен инфраструктурен център: пътен, железопътен, въздушен, воден, енергиен, комуникационен. Неговата важност нараства неимоверно от 1 януари - с присъединяването ни към ЕС. В същото време инфраструктурата се "задъхва" и изостава от общото икономическо развитие. За решаването на този проблем е необходимо **ускорено изпълнение на приетата от правителството стратегия за развитие на инфраструктурата и реализация на големите инфраструктурни проекти:** строителството на Дунав мост II, магистралната мрежа, газопровода НАБУКО, нефтопровода Бургас - Александруполис и т.н., като създадем предпоставки за ефективно усвояване на европейските фондове за инфраструктура от държавните органи, общините, бизнеса, неправителствените организации и всички, които имат право на този достъп. Съгласувана е схемата за финансиране на най-важните пътни обекти. Стартира строежът на АМ "Люлин". Ще започне рехабилитация през 2007 г. на нови 2500 км пътища от всички класове с държавно финансиране и заем от СБ и ЕИБ. Амбицията е до края на мандата да бъдат завършени АМ "Тракия" и "Марица" и да започне доизграждането на АМ "Хемус", "Струма", "Черно море". През следващите три години ще се реконструират и рехабилитират и всички първокласни пътища.

4. Запазват се и дори се засилват регионалните диспропорции. Ускореното икономическо развитие се концентрира главно в големите градове - София, Варна, Пловдив, Бургас, Севлиево и др. Оценявайки фактическото състояние на икономическото и регионалното развитие, на дадения етап БСП трябва да съчетава две политики: на подкрепа на инфраструктурното, квалификационното и научното развитие на водещите региони, като паралелно с това създава най-благоприятен режим за привличане на инвестиции в относително изостаналите райони (нулева данъчна ставка, подпомагане на образованието, културата, задържането на работната сила и др.). От следващата година се разширява преференцията нулева ставка по корпоративния данък за общините с безработица, по-висока от 35% от средната за страната (досега 50%).

5. Въпреки някои положителни тенденции все още се запазват високи нивата на бюрокрация и корупция

Поради **закъснялата приватизация и преструктуриране** държавната и общинската собственост продължават да са основен източник на корупционни практики. Проверките, извършени от държавата в "Топлофикация" София, "Консолид комерс" и др., са показателни за неефективно, нецелесъобразно управление на държавните и общинските дружества. Налагат се мерки в няколко посоки:

● цялостна проверка на дружествата с държавна и общинска собственост, включително тези в ликвидация, не само от гледна точка на законосъобразност и финансова дисциплина, но и от гледна точка на управленска целесъобразност;

● разработване на изцяло нов подход за управление на държавните дружества: въвеждане на двустепенна структура на управление, мениджърски контракти, привличане на частно участие и стратегически партньори, продажба на пакети акции на борсата и др.;

● създаване на Инвестиционен фонд за стопанисване и разпореждане с държавните дялове с оглед ограничаване на възможностите за корупционни практики;

● ускоряване преструктурирането на държавните монополи и завършване на приватизацията на "Булгартабак", БМФ, топлофикациите и пр.;

● ускорено изграждане и въвеждане на интегрираните информационни системи на НАП, НЗОК, МВР и др.;

● осигуряване на необходимите финансови ресурси на общините за ускорено въвеждане "обслужването на едно гише"; реализиране на програми за повишаване на квалификацията на администрацията и т.н.

Въпреки положителните тенденции, настъпили в резултат на намаляване на осигурителната тежест и преките данъци, **продължава да е голям делът на "сивата" икономика.** Немалка част от бизнеса, както

и населението са мотивирани да крият действителния размер на доходите си. Мерките на правителството в тази насока трябва да бъдат насочени към намаляване на данъчно-осигурителната тежест и създаване на условия за "изваждане" на сивата икономика на светло. Необходимо е да се приложат и конкретни мерки за контрол за платени данъци върху големи покупки (над 5000 лв.) от страна на данъчната администрация.

6. Все още недостатъчен административен капацитет на държавната и общинската администрация, въпреки големите административни разходи. Това затруднява усвояването на парите от европейските фондове. Формира се затворен кръг "ниски заплати на държавна/общинска администрация - ниска квалификация - недостатъчен административен капацитет". За разкъсването на този порочен кръг е необходимо в държавния и общинския сектор да се използват системи за стимулиране и оценка на кадрите, адекватни на тези в частния сектор. Рестрикциите по отношение на доходите на държавните служители са изживян етап. Очевидно и в тази сфера трябва да се приложат принципите на пазара на труда и цената да зависи от търсенето и предлагането.

За България е много важно да направи по-решителни стъпки в развитието на **информационните технологии и информационното общество,** защото новата икономика се гради на знания. И да изгражда още по-ефективна, прозрачна и квалифицирана държавна администрация. През последната година е направено немалко за подготовката и квалификацията на българската администрация като системна политика от страна на правителството - и в езиковото, и в компютърното обучение, и в антикорупционните практики.

7. Имаме сериозни структурни проблеми в здравеопазването и образованието - и от гледна точка на качеството, и от гледна точка на достъпа до тези две основни за българското общество социални системи. Голяма част от българите продължава да смята, че образованието и здравеопазването не са достатъчно реформирани и се нуждаят от коренни промени. През следващата година ще бъде важно да реализираме много по-последователна и цялостна модернизация в образованието и в здравеопазването, като реформата в образованието е свързана с обвързването с потребността на пазара на труда и с конкурентоспособността на българското образование - създаване на подготвени кадри, които могат да се реализират и в България, и в Европа. Необходимо е до края на тази година да завърши публичното обсъждане на подготвените стратегии за реформи в двата сектора, да се постигне политически консенсус между парламентарно представените политически сили за тяхната подкрепа и пълната реализация на тези реформи до края на мандата.

***

Накрая относно някои спекулации по повод "дясната" и "лявата" социално-икономическа политика, както и че правителството на БСП провеждало дясна политика. **Лява е онази политика, която създава нови работни места, осигурява заетост и по-високи доходи на хората и равен достъп до основни социални блага - образование и здравеопазване и др.** Повишаването на жизнения стандарт на хората може да се реализира само с политика, която гарантира макроикономическата стабилност, икономическия растеж, бизнесклимат и условия, стимулиращи инвестициите и бизнеса.

Време е да се освободим от архаичните и непродуктивни идеологеми - България има нужда не от идеологизирана пропаганда, а от успешна икономическа политика, която създава благоприятна икономическа среда, работни места, високи доходи. Това е политиката, която провеждат Българската социалистическа партия и правителството.

УПРАВЛЯВАЩАТА КОАЛИЦИЯ ЕДНА ГОДИНА ПО-КЪСНО

ДЕКЛАРАЦИЯ

Преди година, на 15 август 2005 г., в резултат на вота на българските избиратели за 40-ото Народно събрание, бе създадена уникална в нашата най-нова история широка парламентарна и правителствена коалиция на европейската интеграция, икономическия растеж и социалната отговорност.

Представителите на

Коалиция за България,
Национално движение Симеон Втори и
Движение за права и свободи:

намериха политическа воля да изберат национално-отговорната позиция и да поставят националните интереси над партийните си пристрастия.

Трябва да стане пределно ясно, че ако България не бе формирала правителство през август 2005 г., днес тя щеше да се е разделила с европейската си перспектива.

Осигуряването на членството на Република България в Европейския съюз от 1 януари 2007 г., укрепването на държавността и издигането на авторитета на държавните институции, както и провеждането на ефективна политика за повишаването на жизнения стандарт на българските граждани щяха да бъдат невъзможни в условията на нови разделящи обществото изборни кампании.

Принципите на коалиционното взаимодействие – приемственост, стабилност и промяна, обща подкрепа на политическите приоритети, солидарна отговорност, координация, сътрудничество и взаимен контрол, доведоха до реални значими резултати. Успешно се провежда реформата на съдебната система, поддържа се икономическата стабилност, гарантиран е икономически растеж, увеличава се заетостта и значително намалява безработицата, увеличават се доходите, минималните и средните пенсии, стимулират се външните и вътрешните инвестициите, подкрепя се частната инициатива и предприемачеството, провеждат се решителни мерки срещу организираната престъпност и корупцията.

Наред с това осъзнаваме факта, че през първата година от мандата не успяхме да отговорим напълно на очакванията на всички български граждани. Затова благодарим на хората на България, които с достойнство преодоляват трудностите в ежедневието си. Благодарим и на медиите и неправителствените организации, които са отговорен коректив на дейността ни.

България влиза в Европейския съюз с широко коалиционно правителство и впечатляващо парламентарно мнозинство и това е нейно сериозно предимство. То ще й позволи да заеме достойно и авторитетно мястото си в ЕС и ще гарантира консенсус и прозрачност при определяне на стратегическите цели пред

стр. 17

ПРЕСКОНФЕРЕНЦИЯ

На *9 август 2006 г.* се проведе **редовно заседание на *Политическия съвет на управляващата коалиция*** на Българската социалистическа партия, Националното движение Симеон Втори и Движението за права и свободи. След неговото приключване се състоя съвместна **пресконференция** на ***Сергей Станишев, Симеон Сакскобургготски*** и ***Ахмед Доган.***

В нейното начало ***Сергей Станишев*** информира присъстващите журналисти за основните въпроси, които са били дискутирани на заседанието. Разгледан е бил проект и единодушно е била утвърдена Декларация на коалицията по повод на първата годишнина от създаването й. Обсъдено е било взаимодействието между парламентарните групи в Народното събрание във връзка с работата по Плана за действие за членство в Европейския съюз и законодателната програма на Народното събрание. Бил е обсъден и въпросът за евентуалните срокове за провеждане на изборите за депутати в Европейския парламент. Освен това Политическият съвет на коалицията е обсъдил Стратегията за приватизация на „Български морски флот".

По-нататък ***Сергей Станишев*** сподели политическата оценка на съвета за работата на коалицията за тази първа година от нейното съществуване като каза:

Първо, искам да подчертая, това ясно е намерило отражение в декларацията, че принципите на нашето коалиционно взаимодействие се основават на приемственост, стабилност и промяна, обща подкрепа на политическите приоритети на коалицията и солидарна отговорност в реализацията на политиката, както и координация, сътрудничество и взаимен контрол между партиите, които участват в коалицията.Политическият съвет за пореден път подчерта, че коалицията, която управлява страната, се основава на нашето разбиране и убеденост за това, че тя е необходима за националните интереси, основава се на вота на българските граждани от 25 юни миналата година и има ясно описани приоритети. За тази първа година смятам, и това е мнението на Политическия съвет, че коалицията успя да реализира немалко от своите приоритети и да направи първи важни стъпки в тази посока. От гледна точка на първия по времето приоритет – членството на България в Европейския съюз от 1 януари 2007 г., сме много по-близо до тази цел, отколкото бяхме в началото на работата на коалицията и на правителството и значително, смея да твърдя, по-близо, отколкото дори през месец май т.г. Това се дължи на отговорното поведение и реализацията на нашите ангажименти, които сме поели пред Европейския съюз с Договора за присъединяване на страната ни към ЕС.

В този период коалиционното управление успя да гарантира финансовата стабилност на страната, което е важна предпоставка за реализиране на всички останали приоритети и да подкрепи и реализира един стабилен, предсказуем, разумен бюджет на държавата. Успяхме също така да постигнем тези параметри на икономическия растеж, които са заложени и в приоритетите на коалицията, а също и в бюджета.Мога да констатирам, че

стр. 17

стр. 16

страната и при усвояване на ресурсите за постигането им.

Днес ние заявяваме, че:

- Потвърждаваме политическите приоритети и принципите на взаимодействие, заявени при формирането на коалицията.

- От 1 януари 2007 г. като пълноправен член на ЕС, България ще бъде коректен, надежден и предсказуем партньор.

- През следващите три години до края на пълния мандат на 40-ото Народно събрание основните усилия на управляващата коалиция ще бъдат насочени към пълноценното икономическо и социално интегриране на страната към ЕС, условие за което е изпълнението на програмата на правителството

Коалицията е стабилна, както е стабилно и парламентарното мнозинство и българското правителство. Гарант за тази стабилност е общата ни политическа воля да изпълним заявените приоритети на управлението на европейската интеграция, икономическия растеж и социалната отговорност.

9 Август 2006

стр. 16

достатъчно бързо се увеличава заетостта и намалява безработицата в страната, която е рекордно ниска за последните 15 години – малко над 9%. Надяваме се, че с последователната икономическа политика на правителството и парламента ще успеем да продължим тази тенденция. За първите пет месеца от тази година, също така, е много висок притокът на преки чуждестранни инвестиции – около 1.2 млрд. евро, което смятаме за съществено постижение на коалицията. Въпреки финансовите и бюджетните ограничения, коалицията успя да реализира и немалко увеличение на доходите на българските граждани, особено на най-ниско платените социални групи и смятам, че беше важен знакът, който беше даден още от началото на годината към българските пенсионери с изтегляне на увеличението на пенсиите не от средата на годината, а от 1 януари, както и допълнителното увеличение на най-ниските пенсии от 1 юли т.г. Това подчертава не само икономическите, но и социалните приоритети на коалицията.

Би могло да се говори доста подробно и за редица други конкретни постижения на коалицията, но ние сме, твърдя, самокритични и добре осъзнаваме факта, че не всичко от нашата програма успяхме да реализираме за тази първа година от управлението. Искаме да благодарим за пореден път на гражданите на страната, които с достойнство преодоляват и трудностите, допринасят за развитието на държавата и винаги ще правим всичко необходимо, за да реализираме в още по-пълен обем нашите ангажименти, записани в Споразумението за създаване на коалицията и в програмата на правителството.

В декларацията ясно се заявява, че потвърждаваме политическите приоритети и принципите на взаимодействие, които бяха заявени при формирането на коалицията. За нас ще бъде важно от 1 януари 2007 г., като пълноправен член на Европейския съюз, България да бъде коректен, надежден и предсказуем партньор, страна - член на Европейския съюз. През следващите три години до края на пълния мандат на 40-тото Народно събрание основните усилия на партиите от коалицията ще бъдат насочени към пълната реализация на нашите предизборни ангажименти и пълноценното ефективно интегриране на България към икономическия и социален живот в рамките на Европейския съюз. Това действително изисква реализация на всички приоритети, които са залегнали в

програмата на правителството. Гарант на политическата стабилност на правителството и парламентарното мнозинство е нашата обща политическа воля да изпълним заявените приоритети на управлението на европейската интеграция, икономическия растеж и социалната отговорност.

Лидерите на Национално движение Симеон Втори и Движението за права и свободи също споделиха своите оценки за работа на коалицията.

Симеон Сакскобургготски:

Уважаеми господин премиер, уважаеми дами и господа,

Мисля, че след една година вече за нас става все по-ясно, че тази коалиция преди всичко функционира по един добър начин и то не само на нивото на лидерите, ако смея да кажа, но важното е, че и на другите ешелони. Мисля, че за управлението на една страна това е много ценно и ще има по всяка вероятност дълготраен ефект. Също така да наблегна и върху това, което и господин премиерът каза – стабилността – икономическата и политическата, които, разбира се, се отразяват и в развитието на една държава. Целите са тези, които си бяхме поставили още преди една година и, разбира се, сакралната дата 1 януари 2007 г. е много важна, но периодът след това ще бъде също така от голямо значение не само за коалиционните партньори, но ще се отрази и за цялата страна и в това отношение мисля, че можем да гледаме с реализъм, но с известна доза оптимизъм също.

Ахмед Доган:

Уважаеми господин премиер, уважаеми дами и господа, Обикновено първата година от мандата на едно правителство, в случая коалиционно, дава индикация как ще приключи самият мандат, дали ще бъде успешен или не. Със задоволство мога да кажа, че първата година е много силно знакова, особено в контекста на евроинтеграцията и в сравнение с началото вече сме далеч по-сговорчиви, далеч по-консенсусни и най-вече стабилни и перспективни. Пожелавам на всички други политически сили, съставяйки коалиция в бъдеще, ако има такава възможност, да създадат такъв модел за функциониране на една коалиция, модел, който задава параметри, особено на Коалиционния съвет да експериментира различни идеи, докато намери оптималния вариант на решения в интерес на държавата и на обществото. Пожелавам ви успех и приятна почивка, ако имате възможност за такава!

По - нататък трите лидери отговориха на въпросите на журналистите.

Въпрос:

Имам два въпроса. Единият е към министър-председателя. Каква е позицията на Съвета на коалицията по обявеното намерение от министъра на околната среда и водите Джевдет Чакъров държавата да има участие в златните находища и спорния въпрос кой контролира възлагането на офсетните поръчки за модернизацията на Българската армия в следващите четири години.

Сергей Станишев: Първо, по повод концесиите. Въпросът действително е много важен от гледна точка на развитието на държавата. Имаме общо становище, че е необходима съгласувана и обща позиция на партиите от коалицията, която се основава на ясен и обективен анализ на икономическите параметри, на въздействието върху околната среда и на юридическите аспекти на концесията, която функционира до момента и на тази основа ще имаме общо решение, общо становище и обща позиция в разговорите с конкретния концесионер. За това ще е необходимо известно време, за да сме абсолютно наясно с всички страни на този въпрос и да бъдем убедителни и пред българското обществено мнение, че се водим от националния интерес, от икономическия интерес на България, а също така да бъдем аргументирани пред нашите чуждестранни, международни партньори, че в България има един предсказуем инвестиционен климат и се спазват принципите на правовата държава.

Не бих казал, че по втория въпрос има непреодолими противоречия във връзка с модернизацията на Българската армия и прилагането на Наредбата за офсет. Мога да споделя, че България все още има малък опит в този процес на модернизация на армията и съчетаването на интересите на Българската армия и на Министерството на отбраната за закупуване на най-добрата техника, която да отговаря на целите, които ние сме си поставили от гледна точка на боеспособността, ефективността на армията и реализацията на ангажиментите, които имаме в НАТО и икономическото въздействие от реализацията на офсетните сделки. Всяка страна се учи и ние сме в този процес. Мисля, че има общо разбиране и добра воля от страна на всички партии в коалицията, че този процес е важен не само за Българската армия, но и за страната като цяло и трябва да съвместява интересите и вижданията на Българската армия, Министерство на отбраната с необходимостта да бъде гарантирано чрез офсета да се осъществяват ефективни инвестиции в българската икономика, да се прехвърля ноу-хау, да се създават трайни работни места за хората, заети в българската индустрия, в т.ч. във военната ни индустрия и този процес трябва да върви междуведомствено. В него трябва да бъде ангажирано, разбира се, Министерството на отбраната като водеща институция в този процес, но и Министерство на икономиката и енергетиката, и Министерство на външните работи, и Министерство на финансите, защото има много аспекти на този процес, в т.ч. политическите аспекти, защото, както разбирате, за всяка една сделка изборът на купувач, освен техническите параметри, има и политически последици и политически знаци. Освен това реализацията на всяка една сделка трябва да бъде внимателно разчетена от гледна точка и на бюджетните баланси и възможности на страната и принципите на ЕВРОСТАТ, ако желаете, защото ние трябва да се вместваме в определени параметри, така че съм убеден, че на базата на това разбиране и на добрата воля, която съществува, ще се намери най-доброто решение с целия експертен потенциал на министерствата, които имат отношение към този процес.

Ахмед Доган: Естествено, в правенето на политика всяка постигната цел задава нов хоризонт от възможности, както и технология за тяхното постигане и реализиране. Коалицията има необходимата енергия и воля да продължи управлението и мисля, че грешката, която направихте, не е неволна грешка. Вие казахте “и следващите четири години”, а то вече отминава към друг мандат. Надявам се това да се реализира. Благодаря ви.

Въпрос: И към тримата лидери на коалицията. По приоритет № 1 казахте за успехи. Какво обаче по ваше мнение не успяхте да изпълните по отношение на подготовката за европейското членство и на фона на изоставането от Румъния, и на фона на неубедителния майски доклад – неща, все по ваше време случили се? Второто, което искам да ви питам, е по отношение на изборите за Европейски парламент споменахте “самостоятелни”. Това означава ли първоначалния анонс – пролетта на 2007 година като самостоятелна?

Симеон Сакскобургготски: Мисля, че фактът, че България напредва уверено към 1 януари 2007 г., доказва, че през изминалата година немалко от изискванията от Европа или от Европейския съюз са били изпълнени. След това аз смея да кажа, че едва ли изостава една или друга от двете страни, които са кандидатки сега за последното разширение, петото разширение. Мисля, че и Румъния, и България стоят на еднакво ниво и важното е да си изпълним тези задължения. За датата – естествено,

че ще трябва да се договорим. Но може би, доколкото и до темата, която винаги лично мен ме притеснява, за разходите на държавата, да бъде по-логично и по-ясно тези избори да не са съчетани с други избори, но ще трябва да мотивираме нашето обществено мнение да участват в тези европарламентарни избори, понеже считам, че не би било добър сигнал към Европа, като бъдем вече приети, да не участваме по-активно от някои от другите страни, които са вече в съюза. Така че това ще бъде една задача, за която ще разчитаме и на медиите да помогнат, за да се мотивират хората да гласуват.

Ахмед Доган: По моите очаквания, уважаеми дами и господа, първата година е положителна повече, може би, със степен и обективната оценка за това е реалното присъединяване на страната ни към Европейския съюз. Такава оценка вече е получена. Ние нямаме съмнение за това. Естествено, ако си внушим, че всичко трябва да бъде по идеален план, в политиката не се случва това. Ако се случва, е само по изключение. След 1 януари приоритетите действително ще бъдат същите, но хоризонтът ще бъде друг, нагласата ще бъде друга, контекстът, пространството, времето ще бъдат други. Би било глупаво да си внушим сега, че всичко ни е ясно и сме готови да посрещнем всички предизвикателства след 1 януари. Ние си даваме сметка и се надяваме, че ще намерим и нов подход, и корекции в себе си, за да продължим по този път, който сме започнали.

Сергей Станишев: Първо, и аз бих могъл да се присъединя към оценката, че значително повече е свършеното, отколкото несвършеното в контекста, разбира се, в разполагане на нашите приоритети в рамките на един 4-годишен мандат, защото трудно би могло да се очаква за една година да изпълним всички политики и приоритети на правителството. Аз лично бих желал много по-бързо да постигнем пробиви в жизненото ниво, в доходите на българските граждани. Но това правителство и коалицията са отговорни не само краткосрочно за постигане на резултат, който ще бъде популярен и който ще даде оптимизъм на хората за половин година, но този резултат да бъде устойчив, без да нарушава финансовата стабилност на държавата и без да създава рискове за икономическото развитие. И ние винаги имаме предвид и тази страна. Пак ще подчертая, по отношение на доходите, според мен, е направено немалко.

За мен също така ще бъде много важно оттук нататък да отделим и по-категорично, по-ясно да формулираме и реализираме политика за реформи на такива сектори като образованието, здравеопазването и искам да ви информирам, че часовникът на работата на коалицията и на правителството вече са настроени за 2 януари 2007 г. Ние работим не само за да изпълним Плана за действие, приет от Министерския съвет и подкрепен с много внушително мнозинство от Народното събрание, но ние готвим институциите, страната за това, по какъв начин най-ефективно да се адаптираме към членството в Европейския съюз, което, аз лично съм подчертавал нееднократно, че не означава автоматично реки от мед и масло. То е свързано и с редица предизвикателства пред страната, в т.ч. от гледна точка на интеграцията, конвергенцията на българската икономика в една много по-конкурентна среда. Това е свързано с предизвикателства за ефективно усвояване на европейските фондове. Всички нови страни членки са имали проблеми и имат проблеми и до ден днешен, две години след тяхното членство, с процента на усвояемост на фондовете. Ние много внимателно изучаваме техния опит, формулираме нашите приоритети и се готвим за този процес.

В това число мога да ви информирам, че на предстоящо оперативно заседание на Министерския съвет на 19 и 20 август тази година много внимателно и детайлно ще бъде обсъдена националната стратегическа референтна рамка на България и реализацията на оперативните програми, а през септември и октомври предстои едно масирано представяне на различните оперативни програми по области, за да може българското общество, общините, бизнесът, синдикатите, неправителствените организации да са максимално наясно с правилата за кандидатстване по различни европейски проекти, с политиката на държавата в тази област и да извлекат максимални ползи за страната.

За мен членството в Европейския съюз е много важно и от гледна точка на това, че за първи път България ще получи възможността да решава не тактически задачи, да върже този бюджет за следващата година, да закърпи една или друга дупка, а да формулира свое стратегическо виждане – средносрочно минимум, за развитието на страната в един период до 2013-2015 г. Според мен много важна стъпка в тази посока, която високо се оценява и от нашите външни партньори, в т.ч. страните-членки в Европейския съюз и международните финансови институции, е Националната стратегия за интегрирано развитие на инфраструктурата на България до 2015 г., където има визията на правителството за развитието на пътната, железопътната, изобщо транспортната инфраструктура, екологичната инфраструктура, инфраструктурата в областта на енергетиката, а също така предстои разглеждането на инфраструктурата в областта на здравеопазването и образованието като важни социални елементи на политиката на управляващата коалиция. Така че работа има още много във всички сфери, но пак ще подчертая, аз съм оптимист на базата на това, което ние сме постигнали през тази година и което сме научили за този период, защото всеки един от нас придобива нов опит, ново умение на работа в едно коалиционно правителство, истински коалиционно, където всеки участник в коалицията трябва да бъде убеден в един или друг приоритет, политика, закон на работата на парламента или на правителството и това е нещо действително ново за страната и нещо, което според мен е полезно за България, за политическия климат и за постигането на конкретните национални икономически и социални приоритети.

Въпрос:

Господа, в декларацията се казва, че през първата година от мандата не успяхме да отговорим напълно на очакванията на всички български граждани. Тъй като това е единственото самокритично изречение в цялата декларация, бих ви помолил съвсем конкретно да изброите поне две-три такива очаквания, които са по-крупни и да кажете дали - вече не институционално и не като политики на присъединяване, доколко тези очаквания след датата на еврочленството биха се задълбочили или биха се снели според вас и как това би се отразило на стабилността на коалицията.

Сергей Станишев: Трудно бих могъл да посоча сфера в обществения, икономическия или социален живот, където да няма очаквания, по-високи от реалистичните. Това е сигурно и в човешката природа. Това, с което мога да се ангажирам, е, че и управляващата коалиция, и правителството ще направят всичко, което зависи от тях, за да намерим най-добрите баланси, решения за реализация на тези приоритети, които са залегнали в нашата програма. Впрочем, аз мисля, че тази коалиция и това правителство са доста по-самокритични, отколкото много предишни. В крайна сметка, не очаквайте от нас ние да изпълняваме ролята и на опозицията и да бъдем по-агресивни към себе си, отколкото те самите. Впрочем, искам да благодаря и на медиите, и на неправителствените организации, които са много важен коректив на работата на всяко едно мнозинство и на всяко едно правителство и ние в много голяма степен се съобразяваме с този коректив, според мен.

КОАЛИЦИЯТА ИЗПЪЛНЯВА ЦЕЛИТЕ, КОИТО СИ Е ПОСТАВИЛА

МИХАИЛ МИКОВ
председател на Парламентарната група на Коалиция за България

Уважаеми дами и господа народни представители,

Една година е добър повод за оценка, тогава, когато оценката е обективна, реалистична, когато опозиционните фракции в Народното събрание остават верни на гласуваната декларация, която и те са подкрепили в началото на Народното събрание. Декларация, приета преди формирането на кабинета, преди формирането на тройната коалиция. Декларация, широко подкрепена тук, в тази зала, на базата на която покъсно бяха очертани трите основни стълба на тройната коалиция.

Уважаеми дами и господа,

Истината е, че тази коалиция е резултат от вота, резултат от изборите. Всеки, който се опитва да прехвърли нейното бабуване на скрити тайни сили, на президента или на някой друг политик, мисля, че не оценява това, което се случи преди повече от една година на изборите за Четиридесето Народно събрание, въпреки очакванията на една или друга политическа сила, въпреки желанията на един или друг водещ политик в България.

Дали коалицията изпълнява целите, които си е поставила? Дали коалицията изпълнява нужното за България сега, на прага на Европейския съюз? Аз няма да коментирам въпроса за наследството, макар че най-големите критици на днешното състояние, ако щете и на здравната реформа, и на социалната сфера, не могат да избягат от отговора на въпроса кога беше заложена тази политика, как беше заложена и какви бяха нейните резултати, включително и в здравеопазването. Кой направи онези системни грешки (да, тук сте прави), които още не са преодолени и трябва да бъдат преодолени със скалпел? Тези грешки бяха заложени през 1998 г. – системни грешки в системата на здравеопазването, грешки по отношение на собствеността, изкуственото информиране, грешки по отношение на финансирането, но с една цел – да се краде от системата на здравеопазването и тази цел доста време се реализираше успешно под една или друга форма, независимо през кой мандат. Да, това е отговорност на коалицията и аз мисля, че и в тази област в скоро време ще видите структурни действия по отношение на здравеопазването.

Уважаеми дами и господа,

Едва ли някой от вас може да отрече, че дори икономическите параметри дадоха резултат върху безработицата – най-ниската безработица за последните десет години. Това е още един критерий, още едно доказателство за верността на политиката на икономическа стабилност – доказателство, което, уважаеми дами и господа, превръща социалното подпомагане в държавна политика за нуждаещите се, а не в харчене на държавни бюджетни пари! И аз съм малко учуден, когато от страна на десницата идват упреците за изхвърляне от социално подпомагане при наличието на средства! Средства има, уважаеми господин Стоянов! Но тази система на социално подпомагане, която превърна някои хора в професионални безработни, изяждаше години наред, макар и провеждана като дясна политика, усилията на тези, които се трудят. Фактите за безработицата са във връзка и с това, което чухте като цифри за инвестициите, за икономическия растеж и това, което се очертава като перспектива за България в икономическата сфера – цели региони вече изпитват недостиг на работна ръка и в тези условия ние все повече ще намаляваме превръщането на цели социални групи в професионални безработни. Такова разбиране за социалното мисля, че изяжда държавата! Такова разбиране нито е европейско, нито е справедливо по отношение на онези български граждани, които се трудят!

Аз не знам защо не коментирате и не кажете една добра дума за това, което правителството прие като решение за поощряване на майчинството – решение, което през последните петнадесет години никой не тръгна да направи? Девет месеца – 90%! Включително и някои, които обвиняват Българската социалистическа партия за изпълнението на нейните предизборни обещания. Да, ние това не сме го обещавали. Но като знак именно в тази посока на социалната отговорност, това необходимо за България решение, на тройната коалиция, на правителството е факт. Факт е и увеличението с 23% на най-ниските пенсии! Да, ще има увеличение! Да, не става с темповете, с които искаме, но в същото време никой не може да отрече, че за първи път с такава мярка се затваря онова отваряне на ножицата, което години наред беше резултат на крайно дясна политика. Да, темповете на нарастване на ниските пенсии ще бъдат по-високи, отколкото тези на по-високите. Това е израз на тази социална отговорност и на една относителна справедливост.

Уважаеми дами и господа,

За пръв път от 1997-1998 г. бяха намалени данъчните тежестите за работодателите по отношение на социалните придобивки за работниците. Седем-осем години такова решение беше невъзможно! За пръв път разходите за храна, разходите за облекло – тези, социалните разходи на работниците, бяха облекчени в облагането. До тази година съществуваше ставката на 20% и ще продължим да търсим решение за тази политика, която да поощрява работодателите, когато те правят разходи за социалните придобивки на работниците. Или забравихте намалението с 6% на социалноосигурителната тежест; увеличение на пенсиите и намаляване на социалноосигурителната тежест – постигнато като резултат от това управление?! Резултат, който води до облекчаване и на работодателите, и на работниците във вноските за социално осигуряване. Да, искаме да търсим и други решения в тази посока, но те ще бъдат в рамките на това, което позволява макроикономическата стабилност, която ни е необходима на прага на Европейския съюз и в първите години на Европейския съюз, не по-малко отколкото през годините на валутния борд.

Аз мисля, че когато и опозицията, и критиците на правителството успеят да свалят поне за малко черните очила, ще видят, че усилията и на правителството, и на тройната коалиция – аз не отричам дори и участието на опозицията – са добри за България и те все повече ще дават своите резултати.

**Изказване в Народното събрание на 16 август 2006 г.*

С ПОЛИТИЧЕСКА ВОЛЯ И ПЪЛНА МОБИЛИЗАЦИЯ ЩЕ ПОСТИГНЕМ ИСТОРИЧЕСКАТА ЦЕЛ – ЧЛЕНСТВО НА БЪЛГАРИЯ В ЕС

ПРЕСКОНФЕРЕНЦИЯ

на министър-председателя Сергей Станишев и вицепремиерите Емел Етем, Даниел Вълчев и Ивайло Калфин, посветена на първата година от работатана Правителството на европейската интеграция, икономическия растеж и социалната отговорност - 23 Август 2006

***СЕРГЕЙ СТАНИШЕВ*:**

Добър ден, уважаеми дами господа!

Благодаря ви за интереса към пресконференцията по повод първата година от работата на правителството.Мисля, че ви е раздаден и отчетът на правителството, и някои статистически данни и таблици, които говорят за свършеното от изпълнителната власт.

Събрахме се преди малко с вицепремиерите – г-жа Етем, г-н Вълчев и г-н Калфин, за да обсъдим с какво да ви изненадаме. Честно казано – нищо оригинално не измислихме.

Вчера си направих труда да прегледам вестниците, които излизаха преди една година в края на юли и началото на август - преди да се формира правителството, и ми направи впечатление общият дух и тревога, които присъстваха тогава в обществото ни като цяло. Ще ви цитирам някои от заглавията, които ми направиха впечатление, като следните например: “Европа: България върви към пропаст”, “Политическа криза”, “Парламентът – врява и безумство”, “Политическият хаос блокира пазара на земя”, “Три трупа в междуцарствие”. Във вестниците има и доста коментари от представители на българския бизнес, които в общи линии говорят за това, че ако се тръгне към нови избори тогава сме загубени и изобщо не може да се прогнозира какво ще стане с европейската перспектива на страната. Споменавам тези цитати, защото винаги е полезно – и на човек, и на политическа сила, и на едно правителство, а и на обществото като цяло – да си спомняме от къде сме тръгнали. Без съмнение лятото на миналата година беше лято на политическа нестабилност. Нестабилност, която създаваше лоши предпоставки и за икономическото развитие, и за социалната сигурност на хората. Спомняте си – тогава това съвпадна и със сериозни тежки природни бедствия, които силно накърниха инфраструктурата на страната, засегнаха изключително много домакинства и нанесоха щети за над един милиард лева.

Една година по-късно смятам, че имаме основанието да кажем, че не малко работа е свършена и е заложена солидна база, основа за още по-ефективната реализация на приоритетите на Правителството на европейската интеграция, икономическия растеж и социалната отговорност.

Ще се спра на темата “Европейска интеграция”, защото тя е постоянно във фокуса на общественото внимание и е водещ приоритет на правителството, в т.ч. и мой личен приоритет. Защото правителството трябваше за изключително кратки срокове, за изключително малко време да реализира всичките ангажименти, които нашата страна пое по време на преговорния процес. Естествено, покрай изборите и във връзка с тяхното провеждане, с преговорите за правителство имаше известно забавяне, което се отрази, което се чувстваше и от Европейския съюз, и не случайно тогава Европейската комисия много категорично каза: “Бързайте, нямате време!”. Разбира се ние продължаваме усилено работата по изпълнението на Плана за действие на правителството за присъединяване към Европейския съюз и вярвам, че с тези усилия, с политическата воля, която е налице, с пълната мобилизация на държавната администрация, на всички институции в България ще постигнем целта, която действително е историческа – членството на страната в Европейския съюз от 1 януари 2007 година.

Искам обаче да подчертая, че приоритетите и работата на правителството не се изчерпват по никакъв начин с европейската интеграция, защото тя не е самоцел, а средство за постигане на по-високо качество и стандарт на живота и за по-висока конкурентоспособност на българската икономика. Смятам, че правителството успя да гарантира в тази година:

- първо – политическата стабилност на държавата, което е изключително важно, защото без нея не може да се реализира нито една политика;
- второ – да избегнем рисковете пред страната от гледна точка на финансовата стабилност, която е

много важна предпоставка за ефективна икономическа политика;

- трето - да преодолеем съмненията в международните финансови институции относно политиката на правителството;

- четвърто - да развием постиженията, които бяха достигнати от страната ни преди това.

Знам, че добрите новини, като правило за медиите не са новини, но все пак ще се постарая пред вас достатъчно реалистично и трезво да оценим свършеното до сега на базата на реални факти, на статистика, която е независима, за да покажем какво сме постигнали и да ви информираме, както вас, така и българското общество за по-нататъшните приоритети и цели на правителството.

Искам да подчертая, че това, което е свършено нямаше да може да бъде направено без редица условия и първото е коалиционната култура, доброто взаимодействие в рамките на правителството на управляващата коалиция. Ние всички се учим на това, защото коалиция от такъв мащаб, от такъв характер е нещо безпрецедентно за нашата страна.

Второто условие, което смятам, че успяхме да спазим е формирането на единна целенасочена социално-икономическа политика, защото не можеш да си успешен например в социалната политика, ако нямаш добра финансово-икономическа основа, нямаш ресурса за нейното провеждане. Смятам, че данните, които ще ви представим потвърждават, че правителството има единна и последователна политика в икономиката.

Последното условие, което е изключително важно е завоюването на необходимата степен на доверие - както в българските граждани, така и от българските икономически субекти, от бизнеса и разбира се от международните финансови институции, които са важен партньор на България. Имам предвид МВФ, Световната банка, Европейската банка за възстановяване и развитие и частният международен капитал, който все повече инвестира в България.

Бих искал сега да ви покажа някои от данните.

През миналата година България постигна 5,2% растеж от брутния вътрешен продукт, което е едно сериозно постижение. Още по-важно е, че тенденцията за тази година за първите шест месеца е все така позитивна – растежът за първото полугодие е 5,6% - по-високо от планираното от правителството в бюджета. Особено важно е, че през тази година износът на стоки и услуги измества вътрешното потребление като основен двигател на динамичното развитие на българската икономика и я прави по-конкурентоспособна от гледна точка на международните пазари и вътрешното развитие.

Смятам, че сериозно постижение на правителството също така е нивото на преките чуждестранни инвестиции в България. За първите шест месеца то е 1 412 млн. евро – обем, който е рекорден. Може да сравните на таблицата с първото полугодие на 2005 г., когато преките чуждестранни инвестиции са били на ниво 810 млн.лв. За мен е особено важно, че тези инвестиции са на зелено, т.е. те допринасят за реална конкурентоспособност на българската икономика, създават нови работни места, създават нови производства и услуги, което е от изключително значение, както всички разбирате. Очакваме до края на годината при запазване на тези тенденции преките чуждестранни инвестиции на зелено да достигнат около 2 300 млн. евро чрез политиката на правителството за привличане на инвестиции, за създаване на по-добра бизнес среда.

Инфлацията през тази година очакваме да бъде в рамките на прогнозираното в бюджета и под контрол. Знаете – през тази година правителството изпреварващо въведе увеличение на акцизите за цигари и алкохол в сравнение с предвиденото за 2008 г. Това създаде инфлационен натиск в началото на годината, но в момента – през последните месеци юни и юли - беше отчетена дефлация съответно 1,6% и 0,5%. Впрочем тази мярка за изпреварващото увеличение на акцизите за някои стоки със сигурност ще облекчи инфлационния натиск върху българската икономика през 2006 г. и 2007 г., което е особено важно от гледна точка на изпълнението на Маастрихтските европейски критерии и подготовката на българската икономика за влизане в еврозоната, защото от 1 януари 2007 г. ние влизаме в режим на наблюдение.

Правителството продължи последователната политика за редуциране на държавния дълг, който към юни месец тази година се понижи до 27% от брутния вътрешен продукт в сравнение например с 2003 г., когато е бил на ниво 48% от БВП. И също така през юни ние приехме Стратегия за управлението на държавния дълг за 2006 г. и 2008 г., което е предпоставка за ясна и прозрачна политика в тази област.

Излишъкът на касовото салдо на консолидирания бюджет за 2005 г. беше в размер 1 330 млн. лв., което е 3,2% от БВП за годината. Важно е, че за първата година на 2006 г. реализираният излишък възлиза на 1 400 млн. лв. и 3% от БВП към сегашния момент – по средата на годината. Много често и много икономисти, и журналисти задават въпроса “За какво ни е необходим такъв излишък?”. Искам да дам много ясно пояснение.

Посочихме редица позитивни факти в развитието на икономиката, но съществуват разбира се и рисковете. Най-сериозният риск е свързан с дефицита по текущата сметка, който продължава да бъде на много високи нива и търговският дефицит на стра-

Очакванията са през 2006 г. износът на стоки и услуги да измести вътрешното потребление като основен двигател на динамичното развитие на българската икономика.

Очакванията са до края на 2006 г. притокът на чуждестранни инвестиции да продължи да нараства, стимулиран от високата възвръщаемост, стабилната макроикономическа среда и перспективите за присъединяване на страната към ЕС.

ната, които говорят, че българската икономика все още не е достатъчно конкурентоспособна и внасяме много повече, отколкото изнасяме. Затова един от инструментите за гаранция на стабилността срещу този риск е именно излишъкът на държавния бюджет, който е своеобразна застраховка и буфер срещу нестабилност.

Наред с това мисля, че е важно да се знае, че нарастването на дефицита по текущата сметка се покрива от излишъка по финансовата сметка и основен източник на средства продължават да бъдат преките чуждестранни инвестиции. България се нуждае от тях и ние смятаме да продължим тази политика за привличане на преки чуждестранни инвестиции. Разбира се има много предпоставки за тяхното значително нарастване без да броим приходите и в областта на приватизацията – сред тях е и по-добрата бизнес среда, сред тях е и перспективата за членство в Европейския съюз и много други фактори.

Окуражаващо за българската икономика, въпреки че тенденциите все още са доста крехки е обстоятелството, че през тази година се наблюдава обръщане на тенденцията - макар и минимална все още, в темповете на нарастване на износа и вноса. Номиналният темп на растежа на износа за първите шест месеца на годината е близо 30% и изпреварва вноса, който е 26%. Но, тъй като разликата, ножицата от преди е доста висока, все още това не дава достатъчни ефекти от гледна точка на търговския дефицит на страната ни. През тази година приходите на републиканския бюджет се повишиха с близо 12% спрямо същия период от 2005 г., а разходите нараснаха с малко над 5%. По този начин се формира един сериозен значителен излишък на фиска.

Смятам, а и вие знаете, че един от водещите приоритети на правителството е социалната отговорност – политиката на доходите, тяхното последователно увеличение, особено на най-ниските доходи – на хората, които живеят най-трудно – пенсионерите, безработните. Но все пак смятам, че и в тази област имаме конкретни резултати. Средната работна заплата за страната е нараснала с 10% до юни 2006 г. в сравнение със същия период от 2005 г. Особено чувствително е нарастването в частния сектор – с 12,5%, което потвърждава, че българският бизнес все повече разбира, че не може да бъде трайно конкурентоспособен само на базата на ниски работни заплати, тъй като започва да се чувства дефицит на квалифицирана, а и не само квалифицирана работна сила. И все пак реалната работна заплата, ако сравните с изминалите години нараства доста сериозно. Ако през 2003 г. нейният растеж е бил 3,7%, през 2004 г. – под 1%, през 2005 г. този растеж е 4%, за тази година планираме увеличение на реалната работна заплата с 6%, като усредним всички сектори – държавния, частния.

Важна индикация за икономическото състояние и за политиката на правителството са резултатите по отношение на заетостта. Наблюдава се една трайна тенденция за намаление, като през последните 6 месеца тя е стабилно под 10%, а за юли 2006 г. е на рекордно ниски нива за последните 15 години – под 9%.

Нараства и коефициентът на икономическа активност на населението на хората във възрастта между 15 и 64 години, въпреки че смятаме, че има още много какво да се направи, за да достигнем европейски нива по тази гледна точка. И това ще бъде един от водещите приоритети на правителството за бъдещето.

За нас е особено важно да по-